

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS
A BUDAPEST FŐVÁROS XIX. KERÜLET KISPEST ÖNKORMÁNYZAT
GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATAINAK
2010. ÉVI ELLÁTÁSÁRÓL

1997-ben fogadta el az Országgyűlés a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt. A gyermekvédelem elsődleges célja a gyermek családon belül történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a szülői és más hozzátartozói gondoskodásából kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról évente egyszer átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatalához is meg kell küldeni.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló többször módosított 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete részletesen rögzíti az átfogó értékelés szempontjait.

A hivatkozott jogszabály alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei a következők:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

- védelembe vettek száma, a védelembe vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,
- ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.

5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb).

1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, **KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA**

A lakosság számának megoszlása korcsoport szerint:

2010. december 31-i adat

Kiskorúak száma : 10306

<u>Kor:</u>	<u>fiú</u>	<u>lány</u>
0-4	1431	1439
5-9	1332	1234
10-14	1221	1239
15-18	1221	1189
<u>Összesen:</u>	<u>5205</u>	<u>5101</u>
<u>Kispest összlakossága:</u>	<u>61221 fő</u>	
Férfi:	28177 fő	

Nő:

33044 fő

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA:

2.1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások:

2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre havonta átlagosan 1.105 gyermek/fiatal felnőtt volt jogosult. A részükre az ezen ellátáshoz kötelezően kapcsolódó, az év folyamán két alkalommal kifizetendő 5.800 Ft/fő összegű pénzbeli támogatás címén 13.765.000 Ft került folyósításra.

Megjegyzés: 2009-től kezdődően tapasztalható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának emelkedése: 2008. december 31-én 470 család (839 gyermek) volt jogosult e természetbeni ellátásra, 2010. december 31-én már 713 család (1184 gyermek). Ezen időintervallumban a növekedés a családok számában 51,70%-os, a gyermekszám tekintetében 41,12%-os volt. A tárgyévben 95 elutasító döntés született. Az elutasítás indoka az esetek 80%-ában a jövedelmi értékhatár-, míg 20%-ában az egy főre jutó vagyoni értékhatár túllépése volt.

2.1.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 6 gyermek (5 család) jogán került folyósításra 468.840 Ft összegben, míg az e támogatáshoz kötelezően kapcsolódó, az év folyamán kétszer folyósítandó, gyermekenként 8.400 Ft pótlék címén 100.800 Ft-ot került kifizetésre.

Megjegyzés: a támogatásra jogosultak száma évek óta változatlan.

2.1.3. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást 823 család részére, 1.410 esetben állapítottunk meg és folyósítottunk, 14.359.426 Ft összegben. A támogatás esetenkénti átlagos összege 10.184 Ft volt.

Megjegyzés: célzottan a tanévkezdéssel összefüggő kiadások enyhítéséhez 263 család kért anyagi segítséget. Részükre 3.010.000 Ft-ot biztosítottunk, mely adat szerint egy családra átlagosan 11.445 Ft ellátás jutott. A megállapított támogatás legalacsonyabb összege 6.000 Ft-, a legmagasabb 32.000 Ft volt. Kérelmet elutasító döntés a tárgyévben nem született.

2.1.4. Óvodáztatási támogatás 21 család 24 óvodáskorú gyermeke jogán került folyósításra, két alkalommal, együttesen 510.000 Ft összegben.

Megjegyzés: kérelem elutasítására a tárgyévben mindössze egy esetben került sor.

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott, az önkormányzat által önként vállalt feladatként biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások:

2.2.1. Egyszeri anyasági 10.201.380 Ft került folyósításra, 413 újszülött jogán. A támogatás összege 25.650 Ft, míg ikergyermekek születésekor 28.500 Ft volt gyermekenként.

Megjegyzés: a képviselő-testület 2010. április 20-án módosította az anyasági támogatás mértékét, melynek eredményeként a támogatás összege átlagosan 11,25%-kal emelkedett.

2.2.2. Szociális tanulmányi ösztöndíjra a 2009/2010. tanév II. félévében 161-, míg a 2010/1011. tanév I. félévében 130 kispesti fiatal szerzett jogosultságot. A Szociális és Lakásügyi Bizottság változatlanul két kategóriában (középiskolai és felsőfokú) írt ki pályázatot. Az ösztöndíj címén folyósított támogatás havi összege középiskolai kategóriában 6.000 Ft, a felsőfokú kategóriában 8.000 Ft volt.

Megjegyzés: a korábbi évekhez képest a 2010/2011. tanévre kiírt szociális tanulmányi ösztöndíj-pályázat feltételrendszerében lényegi változás nem történt.

2.3. Gyámhivatal által megállapított és folyósított pénzbeli ellátások:

- Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése.

- Otthonteremtési támogatás.

Mindkét támogatási formát teljes egészében az állami költségvetés biztosítja.

2.3.1. Otthonteremtési támogatás

Az állami gondoskodásból kikerült, 1997. november 1. után nagykorúvá vált fiatal felnőttek, az intézetben eltöltött idő és a saját vagyonuk nagyságától függően részesülhetnek lakáshoz jutás, tartós lakhatás megoldásának elősegítőse céljából. A kérelmet a 30. életév betöltéséig nyújthatják be, mely határidő elmulasztása jogvesztő.

2010-ben 4 fő részére összesen 3 129 747.-forint került kifizetésre otthonteremtési támogatás címén az alábbi támogatási célokkal: 2 fő ingatlant vásárolt, 2 fő pedig bérlakás bérleti díjának kifizetésére használta fel az összeget.

2.3.2. A gyermektartásdíj állam általi megelőlegezésére akkor kerülhet sor, ha a bíróság által már megállapított tartásdíj behajtása átmenetileg lehetetlen és a gyermeket gondozó személy nem képes a részére szükséges tartást biztosítani. További feltétel, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét (2010-ben 57 000.-forint). A gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése ismételt elrendelhető illetve továbbfolyósítható a feltételek fennállása esetén, függetlenül az adók módjára történő behajtás eredményétől. **2010-ben megelőlegezett összeg 4 578 900 .- forint volt. A tárgyévben 24 eljárás indult. 3 kérelem került elutasításra. A folyósítás felfüggesztése 1 esetben történt. A tárgyév folyamán 34 gyermek részesült gyermektartásdíj megelőlegezésében.**

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

3.1. A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat integrált intézmény keretén belül biztosítja, a Családsegítő Szolgálat, a Családok Átmeneti Otthonával és a Gyermek Átmeneti Otthonával egy intézményen belül. A Gyermekvédelmi törvény előírásának megfelelően a szolgálat 2010-ben gyermekjóléti központként működött, a megfelelő szolgáltatásokat nyújtva.

3.1.1. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, melynek érdekében végzett prevenciós munkánk 2010-ben a következő módon valósult meg.

Tankötelezettség teljesítésében a következő módon segítettük családjainkat:

A szolgálat 1 fő fejlesztő pedagógust foglalkoztatott, aki a gyermekek fejlesztése mellett, a magántanuló diákok mentorálását, vizsgaidőpontjaik figyelemmel kísérését is elvégezte. Ennek következtében a tankötelezettség teljesítése az esetek többségében megvalósult.

Központunk az Önkormányzat által pályázott TÁMOP 5.2.5. integrációs program megvalósítója volt 2009. márciusától kezdődően. A pályázat lehetőségei révén a kerületben **150 diák** kapott segítséget az oktatási rendszerben történő bennmaradáshoz.

A program komplexitását jellemzi, hogy a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek a tantárgyi korrepetáláson kívül szükségleteiknek megfelelően részt vehettek részképesség zavar szűrésen, egyéni fejlesztésen, labdaterápián, alapozó terápián, egyéni pszichoterápián, családterápián, elsajátíthattak új tanulási technikákat.

2010. júliusában 10 napos tábor szerveztünk a Balaton partjára, ahol a pályázat előírásainak megfelelően, önismereti tréning keretén belül sajátíthatták el az általunk gondozott gyermekek a konfliktuskezelést, s erősíthették helyzetüket a kortárs csoporton belül. Természetismeretből vetélkedőt, előadást, s tanulmányi kirándulást szerveztünk Salföldre.

Az augusztusi program a pótvizsgára való felkészítés jegyében telt.

A szülők részére szintén a pályázat keretén belül a kamaszkor nehézségeire fókuszáló kommunikációs tréninget szerveztünk.

Tapasztalataink szerint / és a bizonyítványok tanúsága szerint / a programon aktívan részt vevő kerületi gyermekeknek valós segítséget nyújtottunk.

Anyagi gondokkal küzdő családjainknak nyújtottunk segítséget, annak érdekében, hogy az ott élő gyermekek megkapják a fejlődésükhöz szükséges támogatást:

a) Tájékoztatást adtunk az igénybe vehető támogatásokról, valamint az ügyfél kérésére segítettünk ennek igénylésében, ügyintézésében.

b) A Kispesti Rászorultak Megsegítésére Közalapítványon keresztül az egészségügyi segédeszközökhöz való hozzájutást segítettük.

c) Adományokat gyűjtöttünk cégektől, magánszemélyektől egyaránt, amelyeket ünnepek alkalmával osztottunk szét. Pl. az elmúlt évekhez hasonlóan több –az első osztályt kezdő-gondozott gyermekünk kapott teljesen felszerelt iskolatáskát, testnevelés felszerelést .

d) 2010-ben – a családsegítővel közösen - három alkalommal szerveztünk adományokból ingyenes ruhabörzét, valamint minden szerdán lehetőség adódik arra, hogy az ügyfelek ingyenesen válogassanak gyermekruhákat.

e) A veszélyeztetett gyermekek családjában felmerülő eladósodás észlelésekor a családsegítő csoport családgondozói nyújtottak segítséget abban, hogy a szülők igénybe vegyék a Hálózat Alapítvány, ill. az adósságkezelő program segítségét.

A testi-lelki veszélyeztetettség megszüntetése érdekében 2010-ben Szabó Mária Myrtilly folytatta szakmai segítségét családterápiára vonatkozóan, így- részben a fent említett pályázattal átfedésben-tizenkét család vehetett részt családterápián. Az intézmény felnőtt pszichológusa folyamatos segítséget nyújt a nevelési problémákkal, szülőszereppel kapcsolatos problémák feltárásánál és feldolgozásánál.

Nevelési hiányosságokkal küzdő , és mélyszegénységben élő kisgyermekes szülők számára az előző évhez hasonlóan működött a Biztos Kezdet Klubunk, melynek foglalkozásaiba 2010-ben a már előző évben idejártó gyermekek mellett újak is bekapcsolódtak.

A szabadidő hasznos eltöltésére több, ingyenesen látogatható programot szerveztünk:

Az intézmény szabadidős programjai mellékletként olvashatók.

3.1.2. A gyermekjóléti szolgálat törvényi kötelezettsége a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer kiépítése és működtetése.

- 2010-ben havonta egy alkalommal tartottunk közös eszmegbeszéléseket a jelzőrendszer tagjaival, amelyen a vezető védőnő, gyermekvédelmi koordinátor, Nevelési Tanácsadó családgondozója, rendőrség, hivatásos pártfogó, Egyesített Bölcsődék vezetője, valamint meghívottként a gyámhatóság, gyámhivatal, Humán Szolgáltató Iroda képviselője vett részt. A konkrét esetek megbeszélésén kívül a jelzőrendszer működésének jobbítására is tettünk javaslatot.

2010.03.30-án tartottuk a kerület **éves jelzőrendszeri tanácskozását**, ahol a végzett munkáról való beszámolás mellett megfogalmazódtak azok a hiányok , melyek a hatékonyabb gyermekvédelmet hátráltatják. A tanácskozáson a következő javaslatok fogalmazódtak meg, melyeket a szakemberek aláírásukkal jelezve elfogadtak.

- Óvodai és bölcsődei gyermekvédelmi felelősök bevonása a Mérei Ferenc Főv. Ped. és Pályaválasztási Tanácsadó intézet akkreditált gyermekvédelmi 60 órás továbbképzésébe.

- Családok Átmeneti Otthonában közösségi helyiség létrehozása.

- Védelembe vételt megelőző eszmegbeszélések megvalósítása.

- A Gyermek Átmeneti Otthona részére egy fő négy órás családgondozói státusz létesítése.
- A Gyermekjóléti Központ részére egy fő státusz bővítés.
- A KIABÁL társasjáték tovább fejlesztése óvodások és középiskolások számára és ehhez a pályázat elkészítése.
- Újabb EU-s pályázat elkészítése gyermekesély egyenlőség (korrepetálási lehetőség) témában.
- A jelzőrendszeri tagok tegyenek eleget jelzőrendszeri kötelezettségüknek a gyámhatóság felé is.
- A József Attila Gyermekotthonban élő gyermekek, de a kerület szakembereit érintő ügyekben szakmai tanácskozás összehívása, az Önkormányzat kezdeményezésére.
- Civil szervezetek meghívása a havonta megrendezett jelzőrendszeri értekezletre.
- Megvizsgálni annak lehetőségét, hogy az RGYVK-ben részesülő gyermekek számára miként juttatható étkezési lehetőség, betegség esetén is.
- Pedagógusok részére „ Erőszakmentes konfliktuskezelés, alternatív vitarendezés” témájú akkreditált továbbképzés, pályázatból történő finanszírozással..

3.1.3. iskolákkal, óvodákkal a gyermekjóléti központban foglalkoztatott gyermekvédelmi koordinátoron keresztül tartjuk a kapcsolatot. A gyermekvédelmi koordinátor beszámolóját az 1. számú melléklet tartalmazza.

Ezen kívül a családgondozók iskolai szociális munkát végeznek a kerület iskoláiban havi egy alkalommal, ahol a gyermekek problémáikkal fordulhatnak a szociális szakemberekhez.

3.1.4. a Nevelési Tanácsadóval folyamatos szakmai párbeszédet tartunk fent. Az intézmény vezetője tájékoztatást ad intézményünknek az ott elérhető szolgáltatásokról. Ezen kívül szakembereik aktív részt vevői az általunk szervezett esetkonferenciáknak. Ugyanez elmondható a jelzőrendszer többi tagjáról is. A vezető beszámolóját teljes egészében mellékletként olvashatják.

3.1.5. a védőnői hálózattal **A védőnők család – nő – és gyermekvédelemmel kapcsolatos feladataikat** családlátogatás, tanácsadás (önállóan és házi gyermekorvossal közösen), közösségi egészségnevelés/fejlesztés során primer-szekunder-, és terciér prevenciós tevékenységgel valósítják meg.

Gondozási adatok 2010 évben:

Területi védőnők által ellátott gondozottak száma: 3780 fő (várandósok és 0 - 7 évesek)

Kisgyermekes családok száma: 3029

Az óvodás korosztályt a területi védőnők látják el: családlátogatások és önálló védőnői tanácsadások keretében. Az évenként kötelező szűrővizsgálatokat szülő jelenlétében végzik, felkészítik a családokat az iskolai életre.

Tisztaságvizsgálatokat, egészségnevelési feladatokat az óvodai csoportokban havi rendszerességgel végeznek az iskola- egészségügyi tevékenység keretében. (minden óvodának van orvosa és védőnője)

2010 évben szült anyák száma: 555 fő (2,6%-os emelkedés,

élve született: 559 fő (halva-szülés: 3 fő, iker-szülés: 7 fő,)

Az újszülöttek 4,8 % a koraszülött (27 fő), fokozott gondozást ellátást igényelnek.

Védőnői látogatások: A védőnői rendeletben (49/2004.(V.21) ESZCSM) és a szakmai protokollokban előírtak szerint, illetve szükség szerint történnek. A védőnők tapasztalatai szerint: életvezetési problémákat okoz a családokban a munkanélküliség, lakhatási nehézségek, a csonka családokban nevelkedő gyermekek ellátása.

Védőnői gondozást 2 család nem igényel, látogatást 2 család nem kér, jelzés megtörtént.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat felé a védőnők 16 esetben éltek jelzési kötelezettségükkel. Három esetben nem történt visszajelzés.

A családgondozók és védőnők között többnyire az esetekhez kapcsolódó az együttműködés, a jelzés-visszajelzés. Próbálnak a védőnők a családoknak segíteni: minden lehetséges csatornán (karitatív szervezetek,segítő szolgáltatások felkutatása, ruhagyűjtés).

A fő állású iskolavédőnők összehangolják tevékenységüket az iskolai gyermekvédelmi felelőssel és a pedagógusokkal és közösen próbálják a tanulók problémáit megoldani.

3.1.6. a rendőrséggel kerületi ifjúsági összekötőn keresztül cserélünk információkat. A jelzések száma az elmúlt évben 38 volt.

Kiemelt együttműködést jelent az ifjúsági klub működtetése mellett a KIABÁL társasjáték iskolákban való megjelenése, amely a 2010 évben is folytatódott.

Új feladatot jelent mind a Rendőrség, mind a Gyermekjóléti Központ, mind a Gyámhivatal számára a megelőző távortartáshoz tartozó szakmai feladatok ellátása.

A központunk a bántalmazóval és a bántalmazottal történő 24 órán belüli kapcsolatfelvételt egy munkaszüneti napokon üzemelő mobil telefontal oldotta meg. Ezt az ügyeleti telefont a kollégák viszik magukkal, így az adott munkaszüneti napon a szolgálat 24 órában elérhető. Az ügyelet szakmai tartalmára vonatkozó útmutatásokat a szakmai vezető dolgozta ki, annak megismerését a családgondozók aláírásukkal igazolták.

A távortartás kapcsán kezdtünk együttműködést a kispesti polgárőrökkel, mely szerint a bántalmazóval való kapcsolatfelvételnél segítségére lesznek az intézmény szakemberének. / Ezt együttműködési megállapodásban rögzítettük 2010-ben /

2010-ben öt esetben kaptunk jelzést a rendőrségtől megelőző távortartással kapcsolatosan, ebből kettő esett a fent említett hétvégi ügyeletre. Az öt esetből négy család gondozottja volt a központnak, mindössze egy család volt számunkra új eset. Az esetek súlyosságát jelzi, hogy egy esetben a családi konfliktus olyan veszélyeztetettséget jelentett a családban élő csecsemőre nézve, hogy a kisgyermeket a gyámhatóság csecsemőotthonban helyezte el.

3.1.7. A gyermekjóléti Szolgálat feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése:

- A fenti intézményeken kívül a lakosság is tagja a jelzőrendszernek. 2010-ben a jelzőrendszer 335 jelzéssel élt szolgálatunk felé. Családgondozóink a családdal együtt tervet készítenek, melynek során felvázolják a veszélyeztetettség okát, s kidolgozzák annak megszüntetésének lépéseit.

Az elmúlt évben összesen **586** veszélyeztetett gyermeket gondoztunk, ebből **440-t** alapellátás keretén belül / a család önkéntes együttműködésére építve /**88** kiskorút pedig védelembe vétel keretén belül . A védelembe vett gyermekek száma az új törvényi változás bevezetésével - e szerint az ötven órát igazolatlanul mulasztó kiskorút a jegyzői gyámhatóság védelembe veszi mérlegelés nélkül, s a védelembe vételt legalább három hónapig fenntartja - értelemszerűen növekedni fog. Ennek következtében a családgondozók esetszáma és a jelzések száma is emelkedik. Amennyiben a fenti munka eredménytelen, s a gyermek bekerül a szakellátásba, úgy a családgondozó feladatai közé tartozik a kiskorú hazagondozása, a vér szerinti szülővel való munka annak érdekében, hogy a gyermek visszakerüljön családjába. A szakellátásban lévő kerületi illetékességű gyermekek száma **55**. Ezt a munkát sokszor hátráltatja, hogy a bekerülő gyermekek szülei hajléktalanok, így nem tudjuk tartani velük a kapcsolatot, csak, ha ők jelentkeznek a szolgálatnál. A szakellátásból kikerült **2** gyermeknél végeztünk utógondozást.

Kapcsolattartási ügyelet:

Az intézmény munkatársai kapcsolattartási ügyeletet biztosítanak bírósági ill. gyámhivatali kirendelés alapján. 2010-ben **11** gyermek családja élt ezzel a szolgáltatással. Ezt minden esetben megelőzi egy mediátor által vezetett egyeztetés annak érdekében, hogy a kapcsolattartás zavartalan legyen.

Utcai szociális munka:

Prevenációs munkánk fejlesztésének, valamint gyermekjólét központtá válásunknak jelentős része az **utcai szociális munka**. Ebben a speciális szolgáltatásban, a terepmunka folyamán **2** kiskorú, a prevenációs célzatú szabadidős tevékenységben **188** kiskorú részesült a múlt évben. Az Önkormányzat és a Rendőrség által aláírt együttműködési szerződés biztosítja a helyiséget, amely Ifjúsági Prevenációs Irodaként funkcionált 2010-ben. Így az utcai szociális munkásnak lehetősége van az utcán csellengő gyerekek felkutatására és a szabadidejük hasznos eltöltésének megszervezésére. A már fent említett korrepetálás is itt valósul meg. Az utcai szociális munkás feladata a szabadidős programok szervezése is.

Intézményünknek problémát okoz, hogy a törvényben előírt két fő utcai szociális munkás helyett egy fővel működik a szolgáltatás. Mivel egy fővel sem az Ifjúsági Prevenációs Iroda nem üzemeltethető biztonságosan, sem a szabadidős tevékenységek levezetése – a magas gyermekszám miatt – nem

megoldható, az intézmény családgondozói és asszisztensei segítik az utcai szociális munkás munkáját, előre megbeszélte időbeosztás szerint.

Kórházi szociális munka:

2007. novemberében Együtműködési megállapodást kötött a Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ és a Fővárosi Önkormányzat Heim Pál Gyermekkórháza. A Megállapodás a kórházi szociális munka módszerét rögzíti:

A Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ kórházi szociális munkát végző munkatársa együttműködik a kórházat képviselő intézeti családgondozó védőnővel. Az együttműködő felek munkájában a 1997. évi XXXI. törvényt, illetve annak módosításáról szóló 2002. évi IX. törvényt tartják meghatározónak.

Az intézeti családgondozó védőnő telefonon jelez a Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ hatáskörében élő bántalmazott, elhanyagolt gyermekekről. A telefonos jelzést írásos megerősítés követi.

Amennyiben a gyermek családjának lakó -, vagy tartózkodási helye más gyermekjóléti szolgálat ellátási területén található, úgy felveszi a kapcsolatot az illetékes szolgálattal, tájékoztatja a problémáról, elősegíti a család és a szolgálat kapcsolatfelvételét.

Az intézeti családgondozó védőnő írásbeli jelzéseit a kórházi szociális munkát végző munkatárs fogadja, intézkedéseiről visszajelez a jelzést tevőnek.

Az intézeti családgondozó védőnő és a kórházi szociális munkát végző munkatárs indokolt eset kapcsán személyesen is konzultál, szükség szerint egyeztet a területi védőnővel, a gyermekorvossal, pszichológussal, pszichiáterrel.

Az érintett gyermek ügyében szükség szerint a Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ a kórházi családgondozó védőnőt meghívja szakmaközi és esetmegbeszélőkre.

2010-ben 4 gyermek kapcsán érkezett kórházi jelzés.

Készenléti ügyelet:

A készenléti ügyeletet a Családok Átmeneti Otthonának telefonszámán biztosítja szolgálatunk, mivel az otthon napi huszonnégy órában működik.

Fontos említést tenni a **szociális munkások szakmai munkájának** segítéséről, melyet a minden hét péntekén tartott esetmegbeszélő team biztosít.

A szakmai segítség mellett szükség van a kiégés elkerülésére is. Ennek megvalósulása az elmúlt évben a gyermekjóléti csoport számára szupervízió biztosításával történt. A szupervízió nyújt a csoportnak olyan szakmai és mentális segítséget, melynek segítségével a fent említett törvényi kötelezettségnek a szakemberek meg tudnak felelni, s szakmai munkájukat magas színvonalon meg tudják valósítani.

3.2. GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

A **bölcsődei ellátás**, a gyermekjóléti alapellátás része. A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetes kortól - 3 éves korú kisgyermek napközbeni ellátását, nevelését-gondozását biztosítja.

A bölcsődei gondozás – nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Szakembereink meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermekek életkori sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát figyelembe véve gondozzák és nevelik a rájuk bízott gyermekeket. Gondozónőink feltétel nélküli szeretettel és elfogadással fordulnak minden gyermek felé etnikai hovatartozásukra való tekintet nélkül, így is biztosítva az esélyegyenlőség megteremtését.

A Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata a 20 hetes kortól - 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátására 6 bölcsődei egységgel rendelkező Egyesített Bölcsődét tart fenn.

Az Egyesített Bölcsődék önálló jogi személy, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. Rendelkezik 1997. november 16. - től határozatlan időre szóló működési engedéllyel, Alapító Okirattal, Szervezeti és Működési Szabályzattal.

A jogszabályváltozások miatt szükséges volt az Alapító Okirat, az SZMSZ és a működési engedély módosítása.

Alapító Okirat: 476/2010 (IX.8.) Ökt. határozat

SZMSZ: 477/2010 (IX.8.) Ökt. határozat

Működési engedély: XXI-42/2010 (2010.IX.17.)

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002 (XII.18.) Kormányrendelet 12/A. § - a alapján minden telephely tanúsítvánnyal rendelkezik.

A tanúsítványok minden intézményben jól látható helyen ki vannak függesztve.

Működési mutatók:

A Budapest Kispesti Önkormányzat Egyesített Bölcsődék tagintézményei 6 telephelyen 454 férőhellyel működnek.

Kerületünkben 2010-ben három lépcsőben emelkedett a bölcsődei férőhelyek száma.

A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet módosítása miatt két lépcsőben emelkedtek a férőhelyszámok, harmadszorra pedig a Bokréta Bölcsődében történt bővítés miatt, ami további 14 gyermek elhelyezésére ad lehetőséget.

Férőhelyek alakulása:

Sor-Szám	Bölcsőde neve, címe	Férőhely 2010. 01.01.	Férőhely 2010. 05.01.	Férőhely 2010. 09.01.	Férőhely 2010. 10.01.
1.	Csillagfény Bölcsőde 1191 Bp, Eötvös u.11.	80	100	100	100
2.	Eszterlánc Bölcsőde 1193 Bp. Csokonai u. 7.	80	96	96	96
3.	Gyöngyszem Bölcsőde 1195 Bp. Zrínyi u. 4.	80	80	100	100
4.	Bokréta Bölcsőde 1191 Bp. Berzsenyi u. 4.	50	60	60	72
5.	Harangvirág Bölcsőde 1194Bp.Zalaegerszeg u.158.	40	50	50	50
6.	Wekerlei Tipegők 1192 Bp. Huba u. 14.	30	30	36	36
ÖSSZESEN		360	416	442	454

A bölcsődék a feladat jellegétől függően alapellátás keretében:

- napos bölcsődei ellátást 444 férőhelyen,
- sajátos nevelést igénylő gyermekek ellátását 10 férőhelyen biztosítanak.

Alapellátáson túl nyújtott gyermeknevelést segítő szolgáltatások formái:

- Játszócsoporthoz szolgáltatás 2 bölcsődében
- Időszakos gyermekfelügyelet 4 bölcsődében
- Sóbarlang szolgáltatás 2 bölcsődében

Alapellátási formák:1. A napos bölcsődei ellátás működési adatai:

Az év folyamán naponta átlag beírt gyermekek száma: **371 fő** 91 %

Az év folyamán naponta átlag jelenlévő gyermekek száma: **295 fő** 72 %

A kihasználtsági mutatók nem tükrözik a valós helyzetet, mert a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet módosította a férőhelyek számát. A rendelkezés a 120%-os feltöltöttséget 100% -ra korlátozta, ezért a mutatók drasztikusan csökkentek. A rendelkezés előtti adatok szerint a feltöltöttség 103%-os, a

kihasználtság 82%-os lenne. Bölcsődéink 100%-ban fel vannak töltve. A beiratkozás folyamatosan történik szeptember és május között.

A GYES idejének három évre történő visszaállítása és a kerületünkben bekövetkező férőhelyszám növekedése kedvezően befolyásolta a kezdetben kialakult várólisták csökkenését. 2010. december végéig 30 gyermeket nem tudtunk felvenni, őket 2011. első felében, illetve szeptembertől fogadjuk.

A jelenlegi gazdasági helyzet, a munkanélküliség növekedése, az ezzel járó feszültség, nagymértékben terheli a családokat. A kisgyermekes családok körében fellépő létbizonytalanság indokolja a bölcsődei ellátás létjogosultságát.

Egyre nagyobb nyomás nehezedik a bölcsődékre az agglomeráció felől érkező családok gyermekeinek elhelyezésének kérdésében. A környező településeken nincs vagy nagyon kevés a bölcsődei férőhely, ezért a Budapesten dolgozó szülők kerületünk bölcsődéiben szeretnék elhelyezni gyermeküket arra az időre, míg nappali felügyeletüket nem tudják biztosítani. Sok megkeresés érkezik Vecsés, Üllő, Ecsér, Gyál felől, de előfordul, hogy messzebből is szeretnének hozzánk fordulni pld: Felsőpakony, Maglód.

2. Speciális csoport működése:

A Csokonai u. 7.sz. alatti *Eszterlánc Bölcsőde* 10 férőhelyére, 6 fő sajátos nevelési igényű gyermek vehető fel.

A bölcsőde rendelkezik az Oktatási Minisztérium engedélyével, OM azonosítóval és a fejlesztéshez szükséges tárgyi és személyi feltételekkel. Egy fő részmunkaidős gyógypedagógust és 1 fő részmunkaidős szomatopedagógust foglalkoztatunk, akik a legfontosabb szakembernek számítanak a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében.

Ők a gyermekek egyéni és csoportos fejlesztését végzik a fejlesztési programok alapján, valamint a gondozónők felkészítését és betanítását. Természetesen a munka oroslánrészét naponta a gondozónők végzik. 2010 - ben az ellátott gyermekek száma 7 fő volt.

Alapellátáson túl nyújtott szolgáltatások statisztikai adatai:

1. Játszócsoporthoz szolgáltatás:

A szülési szabadságon, GYED-en, GYES-en lévő szülőknek és gyermekeiknek nyújtott szolgáltatási forma.

A Csokonai u. 7. sz. alatti *Eszterlánc Bölcsőde* egy csoportjának jól felszerelt tárgyi környezetében a szülők együtt játszhatnak gyermekeikkel, nevelési kérdésekben tanácsot kérhetnek, hasonló korú gyermekeket nevelő szülőkkel beszélgethetnek.

A játszócsoporthoz kezdetben a lecsökkent gyermeklétszám pótlására, a jobb kihasználtság érdekében jött létre, de ma már olyan népszerű ellátási forma, hogy indokoltá vált bővítése. 2010. októbertől a *Csillagfény Bölcsődében* is elindítottuk a játszócsoporthoz. A szolgáltatás külön helyiségben működik, háziasszonya szakképzett gondozónő.

A szolgáltatás díja: 250,- Ft/óra. Étkezés is igényelhető külön díjazás ellenében.

Reggeli: 80,- Ft./adag; ebéd: 315,- Ft./adag

Játszócsoporth vendégszáma az év folyamán az Eszterlánc Bölcsődében **818** fő, a Csillagfény Bölcsődében **49** fő volt.

2. Időszakos gyermekfelügyelet:

Az Eötvös u. 11 sz. alatti *Csillagfény* Bölcsődében 1994 óta folyamatosan működő szolgáltatást 6 hónapos kortól 6 éves korig igényelhetik a szülők. Kezdetben a gyermeküket otthon nevelő szülők vették igénybe ezt az ellátási formát, de az eltelt 15 év tapasztalatai bizonyítják, hogy a munkát vállaló és a felsőfokú képzésben résztvevő szülőknek is szüksége van ilyen fajta segítségre, melynek óradíja megegyezik a játszócsoporthéval.

Az időszakos gyermekfelügyelet vendégszáma az év folyamán **168** fő volt.

Az utolsó negyedévben a szolgáltatást kiszélesítettük. Októbertől a Bokréta Bölcsőde, a Harangvirág Bölcsőde és a Gyöngyszem Bölcsőde is lehetőséget nyújt a családok részére, hogy gyermekeiket előzetes bejelentkezés alapján elhelyezhessék arra az időre, amíg elintézik dolgaikat. Az időszakos gyermekfelügyelet díjai azonosak a játszócsoporthéval.

3. Só - szoba szolgáltatás:

Az Eötvös u. 11 sz. alatti *Csillagfény* és a Berzsenyi u. 4 sz. alatti *Bokréta* bölcsődében működik, elsősorban a bölcsődébe járó gyermekek számára kialakított szolgáltatási forma, melynek igénybevétele ingyenes.

Étkeztetés:

Minden bölcsőde saját konyhával rendelkezik, a főzés helyben történik, így a különböző anyagcsere-zavarral küszködő gyermekek speciális étkeztetését is vállalni tudjuk.

A gyermekek négyszeri étkezésben részesülnek.

Az étkezési térítési díj **420,- Ft / nap**.

2009. decembertől a Micimackó Magánbölcsőde részére vendégebédet biztosítunk. A *Csillagfény bölcsőde* (1191 Bp. Eötvös u. 11.) 30 gyermek részére az előírásoknak megfelelően főz. A magánbölcsőde az engedélyek birtokában a megfelelő előírások betartása mellett elszállítja az ételt.

A vendégebéd térítési díja: 450,- Ft./adag.

Gondozottak étkezési támogatásáról

100%-os állami támogatás 67 gyermeket érintett az év folyamán

7651 gondozási napon ez – 3.137.940,- Ft

50%-os állami támogatás 75 gyermeket érintett az év folyamán

6764 gondozási napon ez – 1.386.480,- Ft

Ebből: 3 v. több gyermek jogcímén 59 gyermeket érintett

5423 gondozási napon ez – 1.109.850,- Ft

tartós betegség jogcímén 13 gyermeket érintett

935 gondozási napon ez – 193.230,- Ft

SNI- s 3 gyermeket érintett

406 gondozási napon ez - 83.400,-Ft.

Önkormányzati szociális étkezési támogatásban 29 gyermek részesült.

(ez 75% - os mértékű támogatást jelent)

2965 gondozási napon ez – 962.530,- Ft

A normatívákhoz viszonyított adatok tükrében (251 osztószámmal)

Tényleges jelenlévő gyermeklétszám: 66.739 – napi átlag: 266 fő

Normatív kedvezmény:

– rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: 7651 – napi átlag 30 fő

– 3 v. több gyermek: 5423 – napi átlag 22 fő

– tartósan beteg: 935 – napi átlag 4 fő

Kerületi szociális segély: 2965 – napi átlag 12 fő

A gyermekek felvételi rendje:

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést.

A gyermekvédelmi törvény kiemeli az olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermekek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik.

A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság stb.

2010-ben 6 esetben kért a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója gyermekelhelyezést. Minden esetben sikerült a kérésnek eleget tenni.

Személyi feltételek:

A 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet szabályozza a bölcsődei ellátás szakmai létszámminimum követelményét. A rendeletben előírt létszámmal (150,5fő), 2003 novembere óta a 962/2003. Ökt. hat. alapján rendelkezünk. A Bokréta Bölcsőde férőhelyszám bővítése miatt szükséges volt 2 gondozónői álláshelyre, melyet a 422/2010.(VII.20.) Ökt. határozat hagyott jóvá.

Engedélyezett álláshelyek száma: **152,5 fő**

- szakdolgozó: 91 fő

- működési állomány: 61,5 fő

Átlagbérek alakulása:

	<u>pótlék nélkül:</u>	<u>pótlékkal:</u>
- Szakdolgozók:	120.969.- Ft	126.376- Ft
- Működési állomány:	96.964.- Ft	97.485,- Ft

Munkaerő mozgás:

- Kilépő dolgozók száma:	11 fő (ebből)
- Nyugdíjazott dolgozók:	3 fő
- Belépő dolgozók száma:	17 fő

Szakdolgozók képzettsége:

86 szakdolgozóból:

1 fő főiskolai diplomával + szakvizsgával	- 1%
8 fő főiskolai diplomával	- 9%
62 fő felsőfokú szakképesítéssel (E-kategóriás)	- 72%
15 fő középfokú szakképesítéssel rendelkezik	- 17%
5 fő képesítés nélküli	- 6%

(jelenleg OKJ-s szakképzésen vesznek részt)

Képzés továbbképzés alakulása:

2010-ben a képzés, továbbképzés 41 főt érintett – ez a szakdolgozók 48 %-a.

Főiskolára jár	6 fő	7%
OKJ- képzésen vesz részt	5 fő	6%
Továbbképzésen vett részt	30 fő	35%

A szakma előregedése miatt állandó létszámhiánnyal küzd hálózatunk. A nyugdíjba vonuló szakképzett gondozóink helyére csak szakképzetlen dolgozókat tudunk felvenni. Az alacsony fizetések mellett, (ami a legtöbb esetben bruttó 94.000,- Ft. minimálbért jelent,) a dolgozók nem mindig tudják a tandíjfizetést vállalni, ami miatt szükség lenne az egyéb sajátos bérkölségvetési keretre.

Ebből lehet segíteni a szakképesítés megszerzését. A közalkalmazotti törvény előírja, hogy az iskolapadból kikerülő új dolgozók gyakornoki időt töltsenek el intézményeinkben. Ez plusz munkával járó feladat, amit szintén csekély mértékben díjazni kellene. Ehhez és a képzés segítéséhez 2010.- évben még volt fedezetünk, de 2011-ben már nem lehetett betervezni. Így a szakemberek utánpótlása veszélybe került.

Kapcsolattartás:

A bölcsődébe járó gyermekek szüleivel őszinte, partneri kapcsolata van a bölcsődének. A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek kiegyensúlyozott

fejlődését. A bölcsődében a gyermekek ellátását a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzik a szakemberek.

A bölcsőde nyitott. Rugalmas a gyermekek átvétele, mert alkalmazkodik a szülők igényeihez.

A bölcsődék egyre több olyan programot szerveznek, amelybe bevonják a szülőket is. Ilyen programok a gyermeknap, karácsony, farsang, bölcsőde kóstolató stb.

A bölcsőde nemcsak a gyermek jólétét biztosító intézmény, hanem jelzőrendszer is. A bölcsődébe felvett gyermekek fejlődését, családi háttérét ismerő szakdolgozók a **Gyermekjóléti Szolgálat** felé jelzéssel élnek, ha úgy látják, hogy a gyermek életkörülményei megváltoztak. A családgondozó javaslatára bölcsődébe került gyermekek miatt is folyamatos kapcsolatot tartunk a családgondozókkal.

A gyermekek **óvodába** történő átadását nagy szakértelemmel, körültekintéssel, az óvónőkkel együttműködve szervezik a gondozónők. Az óvónőket meghívják a bölcsődébe, hogy megismerkedjenek az óvodába menő gyermekekkel.

Kapcsolattartás formái:

- szülők felé a napi kapcsolaton kívül szülői értekezletek, fogadó órák tartása,
- havonta jelzőrendszeri értekezlet a jelzőrendszer tagjaival,
- Gyermekorvosok, védőnők – konzultációk egy-egy esetről - személyes vagy telefonon történő megbeszélés.
- Óvoda látogatások

Tárgyi feltételek: - Felújítás, karbantartás:

1./ Bokréta Bölcsőde, Berzsényi u. 4.

Az épület évek óta beázott, ezért nagyon sok helyen penészfoltok jelentek meg a falakon.

A tető teljes szigetelése megtörtént, és a penész foltok eltávolítása után tisztasági festésre és javításokra került sor. A bölcsődében férőhelybővítés volt. A kozmetika által használt helyiség csoportszobává alakítása megtörtént, ami 12 férőhelyet eredményezett.

A bővítés során a VAMŰSZ teljesen felújította az egységhez kapcsolódó összes helyiséget, beleértve a fürdőszobát is. Kicszerelték a nyílászárókat, felújították a világítást, akadálymentes bejáratot alakítottak ki. A felújítás-bővítés kb. 10.000.000 Ft.-ba került.

Az új csoport felszerelése 1.045.604,-Ft.-ba került, amit a GESZ bocsátott rendelkezésre.

Ezen kívül a bölcsőde összes csoportszobájában szülői segítséggel kicszerelték a beépített szekrényeket is. Az épület állaga nagymértékben javult. A belső bútorzat amortizációja miatt a bútorok cseréjére lenne szükség, ami jelenleg a szűkös dologi keret miatt nem megoldható. (pólyázók, gyermek öltöző szekrények, tálaló kocsik stb.)

2./ Eszterlánc Bölcsőde, Csokonai u. 7.

Az év folyamán megtörténtek a tisztasági festések. Közpark Kft munkatársai 4-es egységet festették ki. A tornaszoba helyére került a játszócsoport. Gyermeköltöző, gyermek wc és mosdó került kialakításra. Így a szolgáltatás kikerült a bölcsődei férőhelyeknek fenntartott csoportszobából, ezért 10 gyermekkel több kicsit tud fogadni az intézmény.

A bölcsődében még nincs minden nyílászáró kicserélve, erre nagy szükség lenne. A fürdőszobákat fel kell újítani. Az elektromos hálózat és a világítás korszerűsítése időszerűvé vált. A játszóudvar felújítása sem történt meg, az árnyékoló olyan állapotban van, hogy bármikor leszakadhat belőle egy darab. Az épület falai graffitival össze vannak firkálva, és a bölcsőde környezete igen lehangoló.

3./ Wekerlei Tipegők Bölcsőde, Huba u. 14.

A bölcsőde külső vakolása, az eresz alatti stukkók rendberakása sürgős feladat. A tisztasági festés a nyár folyamán megtörtént. A folyamatos karbantartás az épület kora miatt szükséges. Az elektromos hálózat felújítása, a világítás 3 csoportszobában megtörtént. A bölcsőde bővítésére a túljelentkezés miatt szükség lenne, de erre az épület nem alkalmas. A 2011/12-es tanévre 60 gyermek jelentkezett, ebből 20 gyermeket tud fogadni a bölcsőde.

4./ Gyöngyszem Bölcsőde, Zrínyi u. 4.

A tisztasági festés itt is megtörtént. Az épület belső része jól karban tartott. A fürdőszobák felújításra szorulnak. A előkertben pályázati pénzből bokrosítottak a dolgozók. A terasz fölé szükség lenne árnyékolóra, mert nyáron a gumitégla nagyon felforrósodik, nem lehet közlekedni rajta. A kerti pancsolók nem működnek. A nyílászárók cseréje évekkkel ezelőtt elkezdődött, de az 1/3-ad része még felújításra szorul.

5./ Harangvirág Bölcsőde, Zalaegerszeg u. 158.

A bölcsőde teljes belső renoválásra szorul. A világítást már felújította a VAMÜSZ. A gyermekfürdőszobák korszerűtlenek, a felnőtt zuhanyzó felújítása szükséges, a csőhálózat kicserélése is indokolt. A beépített bútorzat, a pólázók, öltöztető padok teljes cseréje szükséges. A dologi költségvetés erre nem ad fedezetet. A játszókert jól felszerelt. A kerítés lábazata helyenként felújításra szorul. Az elektromos hálózat bővítése szükséges, mert tönkremennek a gépek.

Az épület süllyed, a földszinti gyermekbejáratnál botlásveszély áll fenn. A meleg padló több helyen sérült, teljes cserére szorul.

6./ Csillagfény Bölcsőde, Eötvös u. 11.

A VAMÜSZ a tisztasági festést elvégeztette, felújította a felnőtt fürdőszobát, ezen kívül volt részleges tetőfelújítás a beázások miatt, és folyamatos karbantartás. Sajnos a konyha feletti tető rész még mindig beázik, amire megoldást kell találni. A teljes elektromos hálózat és a világítás is sürgős felülvizsgálatra

és rendbetételre szorul. A bölcsőde játszóudvara teljes felújításra szorul. Nyáron az árnyékolót elbontatták, ami lecsökkentette a terasz balesetveszélyességét.

Az udvari bejáratot (engedéllyel) áthelyeztette a bölcsőde, az óvoda és bölcsőde közötti oldalra, így az akadálymentessé és biztonságossá vált. A kerítést több helyen megrongálták az iskolához érkező autósok. Nagy segítség lenne, ha lábazatba ágyazva megújulhatna a kerítés. A fák gyökerei kiállnak a földből ezért balesetveszélyes a játszóudvar. Szükség lenne termőföldre a gyökerek betakarásához és füvesítésre, mert a gyermekek a porban játszanak. Kültéri játékok sincsenek az udvaron.

2002-ben testületi döntés született arra vonatkozóan, hogy évente két bölcsőde udvara felújításra kerül, de ezek pénzhiány miatt abbamaradtak. Ma már égetően sürgős feladat megvizsgálni annak lehetőségét, hogy hogyan folytatható az akkor elkezdett munka.

A bölcsődékben a szülők a dolgozókkal összefogva, vagy csak a dolgozók kreativitásukat hasznosítva próbálnak segíteni a problémák megoldásán. Alapítványaink adják a játékeszközök beszerzéséhez szükséges anyagi fedezetet és pótolják a szűkös dologi költségvetés által már nem finanszírozható eszközöket. A szülők is magukénak érzik bölcsődéinket, és ezért nagyon sok segítséget kapunk tőlük.

Néhány példa

Csillagfény Bölcsőde: Önkormányzati pályázati pénzből szülői segítséggel megszépült a bölcsődét körülölelő közterület. Kicsik és nagyok együtt parkosítottak, virágokat, bokrokat ültettek. Az apukák apróbb javításokat elvégeznek. A bejáratok fölé alapítványi pénzből esővédő tetőket szereltek. Biciklitárolót építettek a dolgozók és a szülők kerékpárjai részére.

Bokréta Bölcsőde: A VAMÜSZ 2 csoportszobában kicserélte a beépített szekrényeket, a többi csoportban szülői felajánlásból cserélődhetett ki minden gardrób szekrény (szülő hozta, VAMÜSZ beépítette).

Wekerlei Tipegők: Az Alapítvány 3 csoportszobában lambériával fedte be a falakat, így azok moshatóvá váltak. Kicserélték a beépített szekrényeket, pótolták a hiányzó játékokat, és a gyermek étkezőket. Az egyik csoport új szőnyeget kapott.

Gyöngyszem: A bölcsőde 400 ezer Ft.-ból (alapítványi pénzből) kertészekkel és a szülőkkel újra füvesítette a játszóudvart, továbbá bővítették a tornaszoba eszközeit is.

Eszterlánc: Az alapítványuk udvari játékokat vett 280 ezer Ft. értékben, és karácsonyra játékokkal lepte meg a gyermekeket.

3.3. GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSA

3.3.1. Családok Átmeneti Otthona

Az intézmény 2002 október 1-én kezdte meg működését 12 férőhellyel. 2005 óta az engedélyezett létszám 16 fő. A Családok Átmeneti Otthona a Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ telephelyeként működik a XIX. ker. Jáhn Ferenc utca 50. szám alatt.

Három teljesen különálló lakrész áll a bekerülő családok rendelkezésére és egy hatalmas kert. A megnyitástól 2010 december 31-ig 20 család vette igénybe szolgáltatásunkat, összesen 30 felnőtt és 53 gyerek. A felvételtől szakmai team dönt, amely áll az integrált intézmény vezetőjéből, az otthonvezetőből, a fenntartó delegáltjából, s a családot már előzetesen gondozó családgondozóból. Évekre visszamenően jellemző, hogy 20 felvételi kérelemből kell kiválasztanunk egy, kettő vagy három bekerülő családot. 2010-ben fordult elő először, hogy egyszerre három család befogadásáról tudtunk dönteni, mert közel egy időben történt a bent lakók kiköltözése. A normatív létszám az évben 11,6 főre emelkedett, ez elmarad a valós 12, majd 14 főre növekvő gondozotti létszámhoz képest.

Az ellátást igénybevevő családok létszáma, jellemzői:

2010-ben a Családok Átmeneti Otthona által nyújtott ellátási formát hat család vette igénybe, összesen 10 szülő, törvényes képviselő és 16 kiskorú, két gyermek már az otthonba kerülést követően született. A gondozottak összlétszáma 2010 december 31-én 14 fő volt.

Kigondozott családok között volt:

1. Három gyermekét egyedül nevelő, bántalmazott anya
2. Két serdülőkorú gyermekét egyedül nevelő özvegy
3. Élettársi kapcsolatban élő pár három gyermekkel, melyek közül a legkisebb volt közös gyermek

Befogadott családok között volt:

1. Élettársi kapcsolatban élő szülők egy gyermekkel, az anya hetedik hónapban lévő veszélyeztetett terhes volt (a kisbaba 2010 augusztus 25-én született)
2. Házaspár három gyerekkel, az anya 2010 december 25-én szülte meg negyedik gyermekét
3. Élettársi kapcsolatban élő pár két gyermekkel

A kiköltözött családok egy évet töltöttek az intézményben, kigondozásuk önkormányzati bérlakásba történt. Az év folyamán tartani tudtuk azt a 2009-ben elindított munkafolyamatot, aminek egyik fő eleme, hogy csak a feltétlenül szükséges ideig részesítjük intézményi ellátásban a családokat. Nagy segítség volt, hogy egy kiköltöző esetében a Közpark Kft. szakmunkásai újították fel a kapott önkormányzati bérlakást, csak a felhasznált anyagokat kellett a családnak kifizetnie. A másik két család a felújítást önerőből végezte.

Általános, visszatérő problémák a befogadott családoknál:

- Bizonytalan munkaerő-piaci helyzet, kiszámíthatatlan jövedelem
- Alulképzettség
- Főállású anyaság, méltányossági GYES mint biztos menedék, biztos bevétel
- Eladósodottság bankok, magánemberek felé
- Szülői kompetenciák hiányosságai, komoly működési zavarok a családban
- Mentális labilitás, ritkábban komolyabb pszichiátriai problémák
- Izoláció, külső kapcsolatok hiánya
- „Szegényfogyasztás”, rendelkezésre álló jövedelem ésszerűtlen felhasználása
- Szkeptikus vagy elutasító hozzáállás mindenfajta külső segítségnyújtás iránt, kivéve, ha készpénzről van szó
- Fizetési nehézségek a kötelező előtakarékoságot illetően

Szakmai team jellemzői:

2009-ben vezetőváltás történt, az előző vezető nyugdíjba vonulása miatt. Két családgondozó és három gondozó dolgozik az intézményben a 15/1998. NM előírásainak megfelelően. A szociológus egyetemi diplomával rendelkező családgondozó szakirányú végzettségének megszerzése folyamatban van. 2010 márciusától gondozói státusban foglalkoztatunk egy mentálhigiénés végzettségű szakembert. Dolgozóink közül ketten járnak szakirányú továbbképzésre. (Közösségi szociális munka, gyógypedagógiai asszisztens képzés) Rendszeresen részt vettünk és részt veszünk szakmai továbbképzéseken és CSÁO -s műhely találkozók. Közösségi hely hiányában kollégáim szaktudása jó részt kihasználatlan marad. Az iroda három ember egyidejű bent tartózkodására elég. 2010-ben részt vettünk szupervízió, amely a szervezeten belüli általános együttműködésre fókuszált.

Leggyakoribb szakmai dilemmák:

1. Kontroll és autonómia kérdése: milyen mélységig avatkozhatunk be egy család életébe, hogy a segítségnyújtás még hatékony maradjon. Meddig hatékony a beavatkozás? Hogyan segíthetünk azon, aki nem akar produktív segítséget?
2. Az elmúlt évek során a kigondozás önkormányzati bérlakásba történt. Reméljük, hogy ez a jó gyakorlat a továbbiakban is megmarad. Visszatérő probléma, hogy a befogadott családok lakhatási krízis miatt kerültek be, nem tudták tovább fizetni az albérletüket, nem állt mögöttük erős, támogató család, nincs bejelentett munkahelyük, nem hitelképesek, az önkormányzati bérlakást viszont két év elteltével meg kell venniük. Szükséges lenne hosszabb távú utógondozási program kidolgozása. Az önkormányzat szociális rendeletében előírt kötelező előtakarékoságot az elmúlt négy évben nagyon nehezen tudták fizetni a családok. Úgy kellett megállapítani a térítési díjat és az előtakarékoság

összegét, hogy ne veszélyeztessük a családok létfenntartását. Önkormányzati bérlakásra való javaslat tételnél mindig a kiskorú gyermekek érdekeit tartottuk legfontosabb szempontnak.

3. A családok a beköltözéssel speciális élethelyzetbe kerültek, erre speciális válaszok, reakciók születtek. Infantilizálódás, hospitalizálódás, játszómázás.

4. Fontos kérdés a szabályok rugalmasságának kérdése. Felnőtt emberek kerülnek gyermekotthoni szabályok által meghatározott közegbe. Erre is találtunk ki megoldásokat, a mai házirend-előírások a törvényi keretek között maradva jobban igazodnak a felnőtt életvitelhez.

5. Hogyan tudjuk a családok el- és bezárkózottságát megszüntetni? Ezen a ponton megint erősen érezzük a közösségi együttlétre szolgáló helyiség hiányát. A családok is igénylik a társas együttlétet, hogy semleges terepen találkozhassanak egymással, beszélgethessenek anélkül, hogy a másik intim szféráját megsértenék.

Előrelépési lehetőségek

Az intézményben folyó szakmai munka fejlesztése többször ütközik a helyhiány problémájába. 2010-ig még karácsonyi ünnepségünket is az egyik lakásban tartottuk. Ekkor átköltöztettük a Gyermekjóléti Központba, mivel a bentlakó család aktuális állapota már második esetben nem tette lehetővé, hogy náluk legyen. Az ünnepség a nem kis részben a helyszínváltástól nagyságrendekkel jobban sikerült, mint az eddigiek. Csoportmunkát, közösségi munkát lakott lakásokban el sem lehet kezdeni.

A beköltöző családok közösségteremtő foglalkoztatása, valamint a hasznos szabadidős tevékenységek nagymértékben segítené a családokban a feszültségek oldását. Foglalkozások keretében, összetettebb „gondozó- gondozotti” viszonyban könnyebben tudjuk a csoport tevékenységekben megfogalmazott célokat megvalósítani, valamint az egyéni gondozási, és nevelési tervekben megfogalmazott célokhoz közelebb vinni a családokat.

Az intézményben nagy a túljelentkezés, sok rászoruló jelentkező marad ki az ellátásból. Egy esetleges új, átlagos lakhatási színvonalú gondozási hely kialakításával lehetőség lenne a szélesebb körű segítségnyújtásra, a jelenlegi épület pedig ideális kiléptető lakás lenne, és kialakítható lenne egy hatékony 3 lépcsős gondozási forma, amelyből sokkal jobb fizetőképességgel kerülnének ki a bérlakást megcélzó lakók. Lehetőség lenne hirtelen lakhatási krízisbe került családok, vagy akár rövidebb távú gondozást igénylő, de elméletileg nagy értékű lakástulajdonnal rendelkező bedőlt-lakáshitelesek befogadására is. E mellett a normatív gondozási napok aránya is javulna – rentábilisabb lehetne a szolgáltatás. Adott esetben a férőhely kihasználtságot ellátási szerződések kötésével is növelni lehetne.

Együtműködés a társ intézményekkel:

2010-ben is jó volt az együtműködésünk a Gyermekjóléti Központtal és a Családsegítő Szolgálattal. Többször kértük Kunsay Gyula pszichológus segítségét. Több esetben szeretttük volna igénybe venni párterapeuta segítségét, de egy ilyen típusú szolgáltatás elfogadása a családok részéről hosszabb

felkészítést igényel, ezért a gondozás ideje alatt gyakran nem valósul meg. Több esetben vettük igénybe a Központban dolgozó jogász segítségét is. Tíz éven felüli gyerekeink részt vettek a Gyermekjóléti Központ által szervezett korrepetálási programban és nyári táborban, és kollégáink visszajelzései szerint a tanuláson kívül az ott kialakult közösségi életben is aktívan részt vettek.

Az év során a CsÁO-s műhelyek eredményeképpen rendszeresebb kapcsolatba kerültünk az Országos Módszertani Családok Átmeneti Otthonával is, ami számunkra szakmai erőforrást jelent.

Az elmúlt két évben a Van Esély Alapítvány által nyújtott lehetőségek (továbbképzés, OKJ-és tanfolyamon szakmunkás bizonyítvány szerzése) jó lehetőséget biztosított több családfenntartó édesanyának, a munkaerőpiacon való elhelyezkedéséhez, illetve munkájának megőrzéséhez. 2009 és 2010 folyamán 3 anyuka esetében dolgoztunk együtt az alapítvánnyal, és mindenki sikeres vizsgát tett. Az aluiskolázottság és a munkanélküliség jelenleg is nagy elhelyezkedési hátránnyal jár, most éppen a bentlakó apák esetében. Ebben az intervallumban sajnos sem a munkanélküli hivatal, sem más programok nem támogatták (gondolok itt a költségmentes képzésekre), hogy a szülők, a megváltozott munkaerő piaci viszonyokhoz tudjanak alkalmazkodni, és munkát is találjanak, ez még nagyobb frusztrációt, és önértékelési problémákat vált ki a családok tagjaiban, valamint a megélhetésük is egyre bizonytalanabbá válik.

3.3.2. Gyermek Átmeneti Otthona

Intézményünk **2010.01.01.-2010.12.31.** közötti időszakban **39 gyermek** átmeneti gondozását látta el, ebből 3 gyermek állt az átmeneti gondozás idején védelembe vétel alatt. A normatív létszám 1 és 16 között mozgott. Az egész évre vetített normatív létszámunk 7 fő volt átlagosan, kihasználtság 44%-os volt.

A gyermekek átmeneti gondozásának oka:

4 esetben a szülők életvezetési problémái, 15 esetben a szülő átmeneti lakhatási problémája – ezek közül 15 esetben hajléktalanná vált a család. Családi konfliktus miatt 9 esetben került be gyermek az otthonba, a szülő indokolt távolléte miatt pedig 5 gyermeknek biztosítottunk ellátást. Bántalmazás valamely formája – fizikai, lelki, szexuális- miatt 3 gyermek került az otthonba, ebben az esetben igénybe vettük a mentálhigiénés központ pszichológusának vagy pszichiáterének segítségét. 2010. májusától a Gyáo-ban élő gyermekeknek heti 1 óra alkalmat biztosított, intézményünk által megbízási jogviszonyban alkalmazott gyermekpszichológusunk.

26 gyermek esetében még a 2010-ben megszűnt az ellátás, a többi gyermek esetében áthúzódott a 2011-es évre.

4 esetben került gyermek átmeneti nevelésbe. Mindegyik esetben az átmeneti gondozás ideje alatt kezdeményeztük a családgondozóval közösen a gyermekvédelmi intézkedést.

Ideiglenes gondozásban 2 gyermek részesült, közülük egyikük esetében ideiglenes hatályú elhelyezés intézkedését kellett alkalmazni, másikuk esetében a szülők nem kérték az ellátás meghosszabbítását.

8 esetben a gyermek egy éven belül kétszer kérte felvételét az otthonba, ezzel jelezve, hogy az otthoni problémák még nem oldódtak meg és szükség van a mindennapi ellátásukban nyújtott segítségre.

A gyermekek összetételét tekintve a nemek aránya a lányok javára tolódott el (20 lány és 19 fiú) – a 39 gyermek kor szerinti megoszlása a következőképpen alakult, legtöbben – 20 gyermek - a 6-13 év közötti korosztályból kerültek ki, emellett 13 fő, 14 és 17 év közötti kamasz gyermeket láttunk el. 6 gyermek volt 3 és 6 év közötti

Az átmeneti gondozás ideje alatt a szülő felügyeleti joga érintetlen maradt, de az otthon biztosította a gyermekek részére a jogszabályban meghatározott teljes körű ellátást. A szülő és gyermek kapcsolattartása legtöbb esetben rendszeres volt hét közben is. A néhány esetben gyermeket nem látogatták meg a szülők a bent töltött időszakban.

Az ellátást kérelmező szülő/törvényes képviselő az ellátásért térítési díjat fizetett, 2010-ben összesen 60090 Ft térítési díj tartozás halmozódott fel, amely nem számít jelentősnek.

Az átmeneti gondozásban részesült gyermekek között leggyakoribb volt, hogy 4-6 hónapig vették igénybe az ellátást.

Összegzésként elmondható, hogy a 39 gyermek esetében 39 féle problémát kellett megoldani.

Egyre több esetben párosul a családi konfliktus és a szülő életvezetési problémája az elégtelen lakáskörülményekkel, albérlet elvesztésével, amelyet a jelenlegi gazdasági körülmények között nem lehet egy éven belül megoldani, főleg, ha egyszülős családról van szó, vagy a szülők egyike nem tud, vagy nem képes munkát vállalni.

Emellett elmondható, hogy a társadalmi problémák tükröződnek az általunk gondozott gyermekek családjának problémáin keresztül, s ezek az évek során egyre súlyosabbá válnak.

4. JEGYZŐI HATÁSKÖRBEN TETT GYÁMCHATÓSÁGI GYERMEKVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A gyámhatósági feladatokat három szakirányú felsőfokú végzettséggel, évtizedes (helyi) szakmai gyakorlattal, önálló kiadmányozási jogkörrel rendelkező ügyintéző látta el. Személyükben változás nem történt. A munkatársak a tárgyév folyamán sajnos nem vettek részt továbbképzésen.

Az ügyintézők a Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermejkölési Központ által havonta tartott megbeszélésen a lehetőséghez képest igyekeztek részt venni. Esetszinten rendszeres volt a kapcsolattartás a családgondozókkal, szükség szerint a védőnőkkel, az orvosokkal, rendőrséggel, oktatási intézményekkel, gyámhivatalokkal, gyámhatóságokkal.

Az elmúlt évben ezt a területet is érintették a jogszabályváltozások, melyek következtében megnövekedett a védelembe vételi eljárások, valamint az eljárások során tartott tárgyalások száma, az adminisztrációs feladatok mennyisége, nőtt tehát az ügyintézők leterheltsége.

Munkavégzésüket, különösen a védelembe vételi tárgyalások tartásánál nehezítette az adminisztrátor hiánya, mivel a tárgyalást vezető ügyintéző volt a jegyzőkönyvvezető is, miközben egyszerre több emberrel (szülők, gyermek-gyermekek, családgondozó, pedagógus) kellett foglalkoznia.

Ez időnként a tárgyalási idő megnövekedéséhez vezetett. (2010.09.01-2010.12.31. között, a jogszabályváltozás által jelentősen érintett időszak alatt 83 tárgyalást tartottak.) Korábban az ügyintézők segítettek egymásnak a jegyzőkönyvek felvételekor, de erre a leterheltség miatt már nem volt lehetőség. A tárgyalásokon, ahol több személy kellett egyszerre meghallgatni nehézséget okozott a helyhiány, mivel nem volt lehetőség a tárgyaló igénybevételére. Ügyfelfogadási időben is több ügyfél jelent meg, mint korábban.

Az év során 527 ügyben jártak el, 351 határozatot, továbbá 895 végzést hoztak. Határozataik ellen három fellebbezés volt. A közvetlenül megtámadható végzések ellen fellebbezés nem érkezett.

Az ügyek zöme gyermekvédelmi ügy volt. A gyermekek védelembe vétele ügyében indult eljárásoknál az esetek többségében nem került sor a gyermek védelembe vételének elrendelésére, hanem -a Gyermekjóléti Központ javaslata alapján- a gyámhatóság az eljárást megszüntette és a Gyermekjóléti Központot felhívta az alapellátás keretében történő családgondozásra. Tény azonban, hogy a védelembe vétellel záródó eljárások számában 2008-tól kezdődően emelkedés tapasztalható.

A védelembe vételi eljárások megindításának vezető okai a következők voltak:

- a gyermek iskolai igazolatlan hiányzása,
- a gyermek magatartási problémái,
- a szülők életviteléből adódó veszélyeztető körülmények, melyekhez több esetben társult a család lakhatásának bizonytalanná válása.

Az eljárások nagy része – különösen 2010. szeptemberétől – az iskolai igazolatlan hiányzások miatt indult. Sok esetben a hiányzások „csak” tünetek voltak, mögöttük komolyabb magatartási, iskolai konfliktus, otthoni problémák álltak. Az igazolatlanul hiányzó gyermekek főleg a 16-18 éves korosztályba tartoztak. Ezeknél a gyermekeknél jellemző volt, hogy jelentősen túlkorosak voltak, nem voltak tehát motiváltak a tanulásra. Nem volt könnyű az ügyintézés a tartózkodási helyüket gyakran váltogató, albérletben élő családoknál sem.

Az ügyintézőknek egyre súlyosabb gyermeki magatartási problémákkal és családi konfliktusokkal kellett foglalkozniuk (csavargás, agresszív viselkedés, gyermek-szülő, szülő-szülő közötti konfliktusok, szülők tehetetlensége, életvitele), melyek mögött gyakorta anyagi problémák álltak. Elmondható, hogy a gyermekvédelmi esetekre egyre inkább jellemző az összetett problémák jelenléte a családban. Az eljárások egyre nagyobb szakmai kihívást jelentenek az ügyintézők számára.

A védelemben vételi eljárásoknál változatlanul probléma volt, hogy amennyiben nem a Gyermekjóléti Központ javaslatára indult az eljárás, a gyámhatóság felhívására a jogszabályban meghatározott időn belül nem tudta megtenni javaslatát.

Az ügyintézők minden ügyben tartottak tárgyalást, amikor a Gyermekjóléti Központ a gyermek védelemben vételére tett javaslatot, valamint a védelemben vétel felülvizsgálatakor. Lényegesen nőtt azon esetek száma, amikor akkor is tartottak tárgyalást, ha a Gyermekjóléti Központ „csak” az alapellátás keretében történő családgondozásra tett javaslatot.

A tárgyalás megtartására - a körülmények tisztázása, az eljárás megindításául szolgáló ok ismétlődésének megelőzése, a szülő és kiskorú családgondozóval történő valós együttműködése érdekében - volt szükség.

Folyamatos emelkedést mutat a szabálysértést, bűncselekményt elkövető gyermekek, fiatalok száma: 2008-ban 33, 2009-ben 65, 2010-ben pedig 121 gyermekkel foglalkoztak. A gyermekek által elkövetett cselekmények változatosak: igazolatlan iskolai hiányzás, lopás, rongálás, okirat hamisítás, visszaélés számítógépes adatokkal, garázdaság, testi sértés, kábítószerrel való visszaélés. Az elkövetés okai között elsődlegesen a baráti társaság hatása, meggondolatlanság (gyermekcsíny), agresszió, féltékenység, felügyelet hiánya, rossz anyagi körülmények, iskolai hiányzás/kudarcc szerepelt. A gyámhatóság a gyermekek által elkövetett cselekményről elsősorban az iskolai hiányzások tekintetében az iskolától, szabálysértés, bűncselekmény elkövetésekor a rendőrségtől és a Szabálysértési Irodától értesült.

Tárgyévben a gyámhatóság 106 védelemben vett gyermekkel foglalkozott. 46 gyermek védelemben vételét rendelték el, 32 gyermek védelemben vételét szüntették meg, és 45 gyermek védelemben vételét vizsgálták felül. A védelemben vétel elrendelésével végződő eljárások közül 3 a Gyermekjóléti Központ, 43 pedig más szerv jelzésére indultak meg.

A 46 újonnan védelemben vett gyermekeknél a védelemben vétel elrendelésének okai az alábbiak voltak:

- szülőnek felróható magatartás: 25 fő,
- gyermeknek felróható magatartás: 13 fő,
- környezeti ok: 8 fő.

Kispesten 2010. december 31-én a védelemben vett gyermekek száma: 74 fő volt, melynek megoszlása, a védelemben vétel okai alapján az alábbiak voltak:

- szülőnek felróható magatartás: 37 fő,
- gyermeknek felróható magatartás: 23 fő,
- környezeti ok: 14 fő.

A szülők életviteléből adódó problémák: a kaotikus életvitel, szülők között megromlott kapcsolat, a gyermek személyiségének megfelelő figyelem, törődés hiánya, nem megfelelő nevelési módszer alkalmazása, szenvedélybetegség, lakhatási problémák, munkanélküliség. A gyermek magatartási

problémái miatt védelembe vett gyermekeknél a legtöbb esetben az iskolai igazolatlan hiányzások és a deviáns magatartási problémák (csavargás, erőszakos magatartás, szülő-pedagógus nevelési tevékenységének elutasítása stb) halmozottan fordultak elő. A környezeti oknál, a gyermeket veszélyeztető körülményt elsődlegesen nem a szülő, vagy a gyermek magatartása képezte, hanem inkább a kiskorút körülvevő környezet (pl. lakáskörülmények, lakókörnyezet, iskolai problémák, tágabb család).

A gyermekek védelembe vételének megszüntetési okai az alábbiak voltak:

- átmeneti nevelésbe vétel: 4 fő
- a védelembe vétel oka megszűnt: 16 fő
- nagykorúvá vált: 3 fő
- illetékesség változás: 9 fő

A jegyzői gyámhatóság hat gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről gondoskodott, ami az előző két évhez képest csökkenést mutat. Egy gyermeket harmadik személynél, öt gyermeket pedig gyermekotthonba helyeztek el.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés okai az alábbiak voltak:

- a szülők italozó életmódja, családon belüli erőszak (1 gyermek),
- a gyermeket kórházban hagyták (2 gyermek),
- a gyermek elhanyagolása (3 gyermek).

A kerületi Gyermek Átmeneti Otthonának köszönhetően több gyermek került el a gyermekotthonba történő ideiglenes elhelyezést, mivel a kialakult krízishelyzet az GYÁO által nyújtott segítséggel kezelhető volt.

Megjegyzés:

Fontos lenne, hogy a védelembe vételi javaslat esetén, a tárgyalások előtt a Gyermekjóléti Központ minden esetben tartson estemegbeszélést, szükség esetén esetkonferenciát.

A védelembe vett gyermekek esetében fokozná a családgondozás eredményességét a családgondozók egyéb leterheltségének csökkentése, mivel több időt tudnának fordítani a gyermekkel, a család tagjaival, továbbá a szakemberekkel való közvetlen kapcsolattartásra, a család otthonában történő családlátogatásra.

Szükséges lenne a gyámhatóságok ügyintézői számára a rendszeres szakmai továbbképzés központi megszervezése, továbbá segítséget jelentene számukra az időnként szupervízió, vagy stresszoldó tréningen való részvételük biztosítása.

5. A KISPESTI GYÁMHIVATAL HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEI, FELADATAI

5.1. Családbafogadás

A családba fogadás célja, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más, általa megnevezett ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje. Minden esetben kérelemre indul az eljárás és a gyámhivatal évente felülvizsgálja a fennállásának szükségességét. A családba fogadót a gyámhivatal gyámul rendeli ki.

A jogszabály további lehetőségként nevesíti ezt a jogintézményt, amikor az átmeneti nevelés megszüntetésére a családba fogadáshoz való hozzájárulás megadásával kerül sor. Ebben az esetben az átmeneti nevelésbe vétel előtt szülői felügyeletet gyakorló szülő kérelmére, a gyermek gyámjának meghallgatásával folytatja le az eljárást a gyámhivatal.

2010 évben 28 gyermek esetében családba fogadó gyám látta el a gyámságot.

5.2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Az ideiglenes hatályú elhelyezés együttes feltétele a gyermek súlyos veszélyeztetettsége és ellátatlansága, mely az arra jogosult szervek azonnali intézkedését teszik szükségessé. Ennek alapján, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete súlyosan veszélyezteti és emiatt a gyermek azonnali elhelyezése szükséges a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a bíróság, a rendőrség, az ügyészség, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket a különélő szülőnél, nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti az illetékes gyámhivatalt.

2010 évben ideiglenes hatályú elhelyezés 8 gyermek esetében történt, ebből 7 gyermeket más szerv helyezett el, 1 gyermeket pedig a gyámhivatal. A 8 főből harmadik személynél elhelyeztünk és gyermekelhelyezés iránt pert indítottunk 1 gyermek esetében.

5.3. Átmeneti nevelésbe vétel (ÁT)

Az átmeneti nevelés célja, hogy a gyermek az otthont nyújtó ellátás keretében teljes körű ellátást és segítséget kapjon a fejlődését veszélyeztető körülmények elhárításához és a családi környezetbe történő visszahelyezéséhez.

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és a veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az átmeneti nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél, vagy ha ez nem lehetséges gyermekotthonban, illetve más bentlakásos intézményben helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel. Az átmeneti nevelésbe vétel addig tart, amíg a család képessé válik a gyermek nevelésére. Az átmeneti nevelés időtartama alatt a szülő szülői felügyeleti joga szünetel.

Átmeneti nevelésben levő kiskorúak száma: 25 fő.

2010-ben 8 gyermeket vettünk átmeneti nevelésbe.

5.4. Tartós nevelésbe vétel (TN)

Tartós nevelésbe vételre akkor kerül sor, ha a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt, illetve ismeretlen szülőktől származik, feltéve, ha a gyermek neveléséről nem lehet a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. Tv. (Csjt). 95-97 §-a alapján kirendelt gyám útján gondoskodni, vagy a szülő a gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó szülő személyének és adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbe fogadó szülőnél. A gyermek 3 éves koráig félévente, utána pedig évente felül kell vizsgálni a tartós nevelésbe vételt.

Ilyenkor a gyermek kapcsolata saját, vér szerinti családjával tartósan megszakadt.

Tartós neveltek száma: 5.

2010-ben 1 gyermeket vettünk tartós nevelésbe.

5.5. Nevelési Felügyelet

A személyi szabadság korlátozását meghatározott időn keresztül megengedő eljárás, melynek célja, hogy az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeket zárt körülmények közé helyezték és megakadályozták, hogy egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztesse. A gyámhivatal általi elrendelését általában megelőzi a személyes szabadság korlátozását előíró gyermekotthon vezetői intézkedése, amelynek maximált időtartama 48 óra.

A gyámhivatal döntését bíróság vizsgálja felül közigazgatási nem peres eljárás során.

2010-ben nevelési felügyelet elrendelésére nem került sor.

5.6. Utógondozás elrendelése

A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerültek családi és társadalmi beilleszkedését hivatott szolgálni a jogintézmény. A gyámhivatal legalább egy év időtartamra rendeli el az utógondozást. Nagykorú fiatal felnőtt esetében az utógondozás elrendelése kérelemre történik.

2010-ben 3 esetben rendeltünk el utógondozást.

5.7. Utógondozói ellátás elrendelése

A gyermekvédelmi rendszerből kikerült fiatal felnőttekről való, a gyermekvédelmi rendszeren belüli további gondoskodás. A gyámhivatal az utógondozói ellátást a gyám javaslatára és a fiatal felnőtt kérelmére rendeli el, amennyiben a fiatal felnőtt a létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, nappali tagozaton tanulmányokat folytat, illetve bentlakásos szociális intézménybe felvételét várja. Utógondozói ellátás biztosítása történhet nevelőszülőnél, gyermekotthonban, utógondozói otthonban.

Utógondozói ellátás elrendelése 8 esetben történt 2010 évben.

Megszűnt utógondozói ellátások száma 5 volt.

5.8. Örökbefogadás: Az örökbefogadás célja az, hogy az örökbefogadó, valamint annak rokonai és az örökbefogadott között családi kapcsolatot létesítsen és elsősorban az olyan kiskorúak családi nevelését

biztosítsa, akiknek szülei nem élnek, vagy akiket szüleik megfelelően nevelni nem képesek. Az örökbefogadást a gyámhivatal engedélyezi.

Az örökbefogadás felbontása csak közös kérelem esetében tartozik a gyámhivatal hatáskörébe. Egyező kérelem hiányában az örökbefogadás felbontásáról a bíróság dönt.

2010-ben engedélyeztünk 4 örökbefogadást, amelyből 1 fő tartós nevelt volt, 1 fő örökbe fogadhatóvá nyilvánított átmeneti nevelt volt, 2 fő pedig szülő hozzájáruló nyilatkozata alapján engedélyezett örökbefogadás volt.

Örökbefogadás gyámhivatal általi felbontására nem került sor.

Örökbefogadásra alkalmasnak nyilvánított házaspárok száma a tárgyévben 9.

Örökbefogadásra alkalmasnak nyilvánított egyedülállók száma: 4.

6. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMTHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK MŰKÖDÉSÉT ENGEDÉLYEZŐ HATÓSÁG ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA.

6.1. A kerület bölcsődéiben végzett ellenőrzések 2010-ben:

Brinza Istvánné :

- Szaktanácsadómmal és helyettesemmel márciusban látogatást tettünk a családi napköziben (Lehel u. 22.). Szakmailag jól felkészült pedagógusok látják el a gyermekeket, jól felszerelt esztétikus környezetben.

- 2010. áprilisban, júliusban, és novemberben szakmai ellenőrzést tartottunk bölcsődéinkben. Az ellenőrzések a szakmai munka színvonalának emelése érdekében történtek. Júliusban megtörtént a tagintézményvezetők minősítése.

- Az év folyamán kétszer tartottunk élelmezés ellenőrzést, és HACCP házi vizsgát. (2010. április, és október)

- Október 16.-án részt vettünk a Micimackó magánbölcsőde szakmai ellenőrzésén. A bölcsőde jól felszerelt, adminisztrációja rendben van. Szakmailag megfelel a követelményeknek.

Belső szervek ellenőrzései

1./ Humánszolgáltatási Iroda: 2010.11.12.

Normatíva igénylést megalapozó intézményi ellenőrzést végzett. A dokumentációt rendben találta. Egy gyermek esetében a családi pótlék folyósításáról hiányzott a hivatalos MÁK igazolás, amit a gyermek óvodába távozása miatt pótolni nem tudtunk.

2./ Szociális és Gyermekvédelmi Iroda: 2010.12.07.

A kispesti bölcsődék ellenőrzése során rendben találta a működést.

3./ Zsoldos Sándor – tűz és munkavédelemi oktatást és ellenőrzést tartott a nyár folyamán.

Ellenőrizte a poroltó készülékeket, és a kapcsolódó dokumentációt.

4./Polgárvédelem

A VAMÜSZ-el karöltve szeptember, október folyamán tűzriadót tartott mind a hat bölcsődében. A tűzriadók zökkenőmentesen zajlottak le.

Külső szervek ellenőrzései

1.) Soroksári jegyzői hivatal – 2010 február 25. - működés ellenőrzése

Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy „Az intézmény működése megfelel a működési engedélyben foglaltaknak és a jogszabályban előírt szakmai feltételeknek.”

2.) Tűzoltóság

A tűzoltóság a soroksári jegyző kérésére, mint szakhatóság bejárást tartott a 6 bölcsődében.

A Gyöngyszem Bölcsődében (1195 Bp. Zrínyi u.4.) hiányolta a szárazvezeték szekrény meglétét, ezért nem engedélyezte a férőhelybővítést. A hibát a VAMÜSZ kijavította, azután az engedélyt a bölcsőde megkapta.

A Wekerlei Tipegők Bölcsődében (1192 Bp. Huba u. 14.) az elektromos hálózatot nem találta megfelelőnek. A hibát itt is kijavította a VAMÜSZ.

A többi bölcsődében nem találtak hiányosságokat.

3.) ÁNTSZ

Az ÁNTSZ az év folyamán többször ellenőrizte a konyhák működését, és minden ellenőrzésnél rendben találták azokat. Az épületek ellenőrzésénél a fürdőszobák állapotát kifogásolták. Hiányolták a falakról a lemosható csempe burkolatokat.

4.) Amper Vadász Kft.

Felülvizsgálta az elektromos hálózatot, érintésvédelmet. A hibák kijavításra kerültek, az iratok elkészültek.

6.2. A Gyermek Átmeneti Otthonában végzett ellenőrzés:

- 2010. XI.:Közép-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal ellenőrzése
- 2010. ősze : XIX. ker. Önkormányzat ellenőrzése

6.3. A Családok Átmeneti Otthonában végzett ellenőrzés:

- 2010 október 11.: XIX. kerületi Önkormányzat ellenőrzése

- 2010 november 25.: Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Szociális és Gyámhivatal ellenőrzése
- 2010 december 2.: ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete ellenőrzése

A Közigazgatási Hivatal ellenőrzéséről készült jegyzőkönyv a fenntartó Önkormányzat figyelmét az alábbiakra hívta fel:

- a családok átmeneti otthonában biztosítani kell a közösségi együttlétre szolgáló helyiséget
- a konyhai eszközök cserére szorulnak
- a „Megállapodást” át kell dolgozni, sem a fenntartó, sem az intézmény nem írhat elő kötelező előtakarékosságot a lakóknak

6.4. Gyermekjóléti Központban végzett ellenőrzés:

- 2010. X.: A XIX. ker. Önkormányzat ellenőrzése.

7. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN

(MILYEN ELLÁTÁSOKRA ÉS INTÉZMÉNYEKRE LENNE SZÜKSÉG A PROBLÉMÁK

HATÉKONYABB KEZELÉSE ÉRDEKÉBEN,

GYERMEKVÉDELMI PREVENCIÓS ELKÉPZELÉSEK)

7.1. A 2010. éves tanácskozáson a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberek részéről megfogalmazódott javaslatok:

1. A védelembe vételi tárgyalás előtt esetmegbeszélő a gyámhatóság ügyintézőjével.
2. Amennyiben a védelembe vételi eljárás indítása és a tárgyalás közötti idő lehetővé teszi, a gyermekjóléti központ szervezzen olyan esetmegbeszélőt, ahol a családdal foglalkozó összes szakember jelen van.
3. A gyermekjóléti központ családgondozók létszámának növelése legalább 1 fővel.
4. A jelzőrendszeri tagok tegyenek javaslatot arra, hogy az éhező gyermekek kerüljenek bölcsődébe!
5. Az éves jelzőrendszeri tanácskozáson vegyenek részt az önkormányzat környezettanulmányt végző kollégái!
6. A Családok Átmeneti Otthonában közösség helyiségi kialakítása.

7. Családterápiás kapacitás létrehozása a Gyermekjóléti Központban.
8. A Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője krízishelyzetben lévő családokat érintő döntések előkészítésénél információ szolgáltatás céljából vegyen részt a Szociális és Lakásügyi Bizottság ülésein!

8. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA

Bűnmegelőzési tevékenységi területek:

8.1. KIABÁL (Kispesti Bűn - és Áldozattá válás Megelőzési Program):

A komplex bűnmegelőzési program (KIABÁL nevű társasjáték) célja az áldozattá válás és bűnelkövetés megelőzése, a kerületi szakemberek összefogásával.

A program kidolgozásában és megvalósításában együttműködő felek: a Kispesti Gyermekjóléti Központ, a Kispesti Rendőrkapitányság bűnmegelőzési részlege, és a Kispesti Munkásotthon és Művelődési Ház „Mondj nemet!” programjának szakemberei.

A játék négy témát ölel fel: bűnügy, drog, áldozattá válás és iskola / szabadidő. A bűnügyi kérdések főbb témái: rongálás, lopás, garázdaság, testi sértés. Az áldozattá válás kérdések főbb témái: áldozattá válás elkerülésének módjai, helyes viselkedési módok, teendő áldozattá válás esetén.

Az iskola/szabadidő kérdések főbb témái: iskolai hiányzások, magántanulóság, segítő szervezetek munkái, gyermekvédelem, hasznos szabadidő eltöltés. A drogz kérdések főbb témái: drogfogyasztás veszélyei, legális drogok káros hatásai, hogyan ismerjük fel a drogfogyasztót, segítség formái. Az adott témakör kérdéseit és az ahhoz kapcsolódó élményeket és észrevételeket minden esetben megbeszéljük a szakemberek a gyermekekkel.

A társasjáték levezetését két szakember végzi (1 fő rendőr, 1 fő szociális munkás). A program helyszíne a kerületi általános iskolák. Célcsoport, a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével a 7-8. évfolyamos diákok. A megelőzési program 2 egymást követő tanítási órát vesz igénybe. A program ingyenes. A gyermekek minden alkalommal kérdőívet töltenek ki, amin visszajelzik észrevételeiket a játékkal kapcsolatban (új ötleteket adnak, mik azok a témák, amikről szívesen hallanának, kifejtik milyen új információkkal lettek gazdagabbak).

Tapasztalataink: a gyermekek nyitottak az új programra, a társasjáték nagyon tetszik nekik, jobban érzik magukat ilyen formában, mint egy prevenciós frontális előadáson. A fiatalok szinte minden kérdéshez tudnak saját élményt csatolni, ezért szerencsés, hogy meg tudják beszélni a szakemberekkel sérelmeiket.

2010 évben pályázati forrásból 43 fő szakembert képeztünk ki a társasjáték szakszerű levezetéséhez. A képzés ingyenes volt ez évben, a játékot adomány formájában kapták meg a sikeresen vizsgázó szakemberek. 2010 évben közvetlen kb. 258, közvetve kb. 1500 gyermekkel találkoztunk a

foglalkozások során. A komplex bűnmegelőzési program eredményeként várjuk, hogy a kerületi gyermek és ifjúság korcsoport körében csökken az áldozattá válás, illetve bűnelkövetés száma.

8.2. A bűnmegelőzési munka fontos bázis intézménye az „Ifjúsági prevenció Iroda”, amit a rendőrséggel közösen üzemeltetünk. Itt a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek részére tartalmas szabadidős programokat szerveztünk. KMO „Mondj nemet!” programjának kreatív műhelye 2010- ben az Ifjúsági Prevenció Irodában működik, ez heti egy kézműves foglalkozást foglal magába.

8.3. Jó munkatársi kapcsolatot tartunk a Fővárosi Gyámhivatal Pártfogó Felügyelői csoportjával (Jóvá tett hely), a kerületi Rendőrkapitánysággal, valamint a „Mondj nemet!” programot működtető KMO szakembereivel.

8.4. Az Ifjúsági Prevenció Iroda fiataljai 2010- ben részt vettek a KMO „Mondj nemet” program drogprevenció előadásain, minden csütörtökön egyéni ,illetve csoportos formában. A hátrányos helyzetű fiatalok a következő témákat dolgozták fel szakember segítségével az előadásokon: drogok fajtái, függőség, drogkarrier, jogi ismeretek, pszichológiai ismeretek, segítő szakemberek és szervezete.

8.5. A Kispesti Gyermekjóléti Központ fontosnak tartja bűnmegelőzési szempontból a hátrányos helyzetű gyermekek, és fiatalok életében a sport szerepét. Heti egy alkalommal Tai Chi oktatáson vettek részt az ügyfélkörünkbe tartozó agresszív magatartást mutató fiatalok. Az interaktív tevékenységek által lehetővé válik, hogy a fiatalok önértékelése, önbecsülése, mások értékeinek megbecsülése emelkedjen, agresszió szintjük csökkenjen, önbizalmuk erősödjön, konfliktuskezelő ismereteik által magatartásuk tudatos cselekvéssé váljon. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek/fiatalok olyan egészségmegőrző mozgásformára tegyenek szert, amit a későbbiekben önállóan is alkalmazhatnak.

8.6. 2010 decemberében a KMO a KIABÁL társasjáték-vezető képzést 30órás pedagógus képzésként akkreditáltatta.

**9. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI
EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN MILYEN FELADATOK, SZOLGÁLTATÁSOK
ELLÁTÁSÁBAN VESZNEK RÉSZT CIVIL SZERVEZETEK
(ALAPELLÁTÁS, SZAKELLÁTÁS, SZABADIDŐS PROGRAMOK, DROGPREVENCIÓ
STB.)**

9.1. A Vöröskereszt a kerület gyermekvédelmében élelmiszeradományokkal vesz részt. A Gyermekjóléti Szolgálat és a Vöröskereszt szakmai együttműködését jellemzi, hogy az utcai szociális munka során kölcsönös jelzéssel élnek egymás felé.

9.2. A Caritas nyári táborában a részt vevő gyerekek jelentős számát a gyermekjóléti szolgálat által gondozott gyermekek közül választották ki. A tábort vezető pedagógus a családgondozók által javasolt gyermekek közül választotta ki az igazán rászoruló kerületi gyermekeket.

Ezen kívül az átmenetileg bajba került családok étkezéséhez és ruházkodásához folyamatos segítséget kap a gyermekjóléti központ a kerületi Caritástól.

9.3. A Gyermekzsivaj Alapítvány segítette a Biztos Kezdet Klub működését.

9.4. A kerületben működő civil kezdeményezés a **Talentum** cigány, s nem cigány vallási, nevelési és **kulturális klub**, mely havonta egy alkalommal tartja összejöveteleit. Ezeken az eseményeken a gyermekjóléti központból vagy a családsegítőtől gyakran képviseli valaki az intézményt, hiszen a cigány kultúra megismerése és megértése napi családgondozói munkánkat segíti.

Összefoglalásként megállapítható, hogy Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata a gyermekvédelem területén előírt ellátásokat 2010-ben is biztosította, eleget téve törvényi kötelezettségeinek.

Budapest, 2011. április 15.

Vighné Vincze Erzsébet
intézményvezető

A beszámolót a Kispesti Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője az alábbi anyagok felhasználásával állította össze:

1. Egyesített Bölcsődék beszámolója (Brinza Istvánné)
2. Szociális és Gyermekvédelmi Iroda beszámolója (Szeifert Ferencné)
3. Kispesti Gyámhivatal beszámolója (Dr. Király Beatrix)
4. Gyermekjóléti Központ beszámolója (Lukács Balázsné)
5. Gyermekek Átmeneti Otthona (Tóthné Szebenyi Szilvia)
6. Családok Átmeneti Otthona (Bán Valéria)
7. Védőnői Szolgálat beszámolója (Horváth Lajosné)

8. Bp. XIX. ker. Rendőrkapitányság beszámolója (Plánk Róbert)

Melléletek:

1. Gyermekvédelmi koordinátor beszámolója (Dubovszky Katalin)
2. Szabadidős programok
3. A Nevelési Tanácsadó tájékoztatója (Juhász Katalin)

1. számú melléklet**Kispesti gyermek-és ifjúságvédelmi munkaközösség 2010. évi beszámolója**

A közoktatási törvényben foglaltaknak megfelelően kerületünkben, a nevelési-oktatási intézményekben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fogják össze, koordinálják intézményükben a gyermekvédelmi feladatok körébe tartozó tevékenységeket, az intézményvezetővel egyeztetett formában. A gyermekvédelmi munkaközösség, és a benne dolgozó pedagógusok mindennapi tevékenysége 2010-ben kiegészült új feladatok ellátásával, ami a mindennapi munkát összetettebbé tette. Itt nem csak a törvényi változásokra utalok (A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1977. évi XXXI. törvény, az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról, és a nevelési - oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM r. módosítása), hanem a diákok és a szülők körében erősödő elégedetlenség, agresszió kezelésére is. Az elmúlt tanévhez képest a nevelési-oktatási intézmények számában változás nem történt, csak a gyermekvédelmi feladatokat ellátó kollégák személyében. Egy óvodában és a Kispesti Deák Ferenc Gimnáziumban vette át a gyermekvédelmi feladatok ellátását új kolléga.

A gyermekvédelmi munkaközösség összetétele

Az alábbi táblázatból jól áttekinthető az intézményekben alkalmazott gyermekvédelmi felelősök létszáma és alkalmazási státusza.

	Intézmény	Int. Sz.	Gyermekvédelmi felelősök				Összesen
			megbízott	$\frac{1}{4}$ állás	$\frac{1}{2}$ állás	Főállás	fő
1	Bölcsőde	6	6	-	-	-	6
2	Óvoda	18	20	-	-	-	21
3	Ált. Iskola	11	-	2	11	-	13
4	Egyházi Ált. Isk.	1	-	-	1	-	1

5	Gimnázium	1	-	-	1	-	1
	Összesen	37	26	2	13	-	42

A 37 intézményben összesen 42 gyermekvédelmi felelőst foglalkoztatnak. A Gábor Áron Általános Iskola tagiskolájaként a volt Jókai Mór Ált. Iskolában megmaradt az évek óta ott dolgozó gyermekvédelmi felelős. A kerület önkormányzati fenntartású 10 általános iskolájában 13 gyermekvédelmi felelős dolgozik.

A Puskás Ferenc Ált. Iskolában 2 pedagógus negyed állásban látja el a gyermekvédelmi teendőket. Az Arany és a Bóbita Óvodában 2-2 ember között oszlik meg a gyermekvédelmi feladatok ellátása.

Munkaközösségünk munkarendje továbbra is igazodott az oktatási-nevelési intézmények tanévi rendjéhez. Munkatervünk ennek megfelelően két félévre szól, a kollégákkal egyeztetett programokat tartalmazza. Havonta egy-egy szakmai értekezletet, továbbképzést tartunk, külön az iskolai, és összevontan az óvodai és bölcsődei felelősök részére. Minden értekezleten, jelenléti íven igazoljuk a kollégák megjelenését. A hiányzó kollégáknak megküldtük a hivatalos dokumentumokat, amit a jelenlévő kollégák is megkaptak. Az iskolai munkaértekezletekről emlékeztető is készül, amit iktatunk. Mind a két félév végén a kollégák előre megadott szempontoknak alapján számolnak be az intézményükben végzett gyermekvédelmi tevékenységükről. Ezek a dokumentumok képezik az alapját az éves összefoglaló beszámolóknak. A beszámolók iktatva megtalálhatók a Gyermekjóléti Központ kézi iktatókönyvében, a Gyv/18/2011. számtól a Gyv/51/2011. számig.

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelősök munkájukat kellő körültekintéssel, empátikusan, egy-egy esetben a szakmai segítők, szakemberek segítségét is igénybe véve lelkiismeretesen végzik.

Továbbképzési feladatok

A kerületi Jelzőrendszeri tanácskozás 2009. márciusi határozatának végrehajtása érdekében megszerveztük 15 gyermekvédelmi felelős ingyenes gyermekvédelmi továbbképzését. Az akkreditált 60 órás képzést a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet munkatársai tartották meg. A továbbképzés 2009. december 1-jén kezdődött, és 2010. március 9-ig tartott, záróvizsgával végződött.

A továbbképzésen 13 iskolai és 3 óvodai gyermekvédelmi felelős vett részt. A tanfolyamot 15 kolléga részére a kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ támogatta, a költségeket fedezte. A Zöld Ágacska Óvodában dolgozó munkatárs tanfolyami költségét átvállalta intézménye, ezért lett a résztvevők száma 16 fő.

Az Eötvös József Ált. Iskola gyermekvédelmi felelőse pár évvel ezelőtt elvégezte a továbbképzést, ezért számára nem volt kötelező a továbbképzéseken való részvétel.

Szakmai továbbképzések szervezése

Össztársadalmi szinten érzékelhető, hogy a mélyszegénységbe kerülő családok mentális állapota fokozatosan romlik, és ennek hatására nő körükben az agresszív magatartás, ami mint viselkedési minta, mint probléma megoldási mód „átöröklődhet”, mintául szolgálhat a gyermekeik magatartásának motiválásában is. Ezekkel a negatív szociokulturális, társadalmi jelenségekkel számolva határoztuk meg a 2010. évi gyermekvédelmi munkánk fő célkitűzéseit, feladatát és tartalmát.

Egyik legfontosabb feladatunk volt, hogy a gyermekek problémáját érzékelő pedagógusok, nevelők jelzéssel éljenek a gyermekjóléti szolgálat felé. Erre kötelezi őket a gyermekvédelmi törvény igazolatlan mulasztásokra vonatkozó paragrafusai is. További céljaink között

szerepelt, hogy a gyermekek körében növekvő negatív jelenségekkel (mint például az agresszív cselekmények) kapcsolatos teendőkre a kollégákat felkészítsük.

A gyermekvédelmi jelzőrendszerben működő szakemberek együttműködését továbbra is kiemelt feladatnak tekintettük, munkatervünkben is ez tükröződik. Minden értekezletünkre meghívtuk a Gyermekjóléti Központ családgondozó kollégáit, hogy kölcsönösen tájékozódjunk az intézményekben történt változásokról, valamint az aktuális gyermekvédelmi problémák megbeszélésére is sort kerítsünk.

A továbbképzések témáit úgy választottuk meg, hogy tájékoztató legyen az iskola életét érintő jogszabályi változásokról és a mindennapi gyermekvédelmi munkát segítse.

A munkaközösségi értekezletek témái

Bölcsődei-óvodai munkacsoport

2010. január: Intézménylátogatás, „Kerekerdő Óvoda”,

Budapest XX. ker. Mártonfi utca 76/84.

Új módszerek az óvodai testnevelési foglalkozásokon

Bemutató foglalkozás, konzultáció.

Előadó: Pappné Gazdag Zsuzsanna óvodai gyógytestnevelő, óvodai szaktanácsadó

2010. február: A Családsegítő Szolgálat feladatai, tevékenysége kerületünkben.

Előadó: Deákné Császár Gabriella Intézményvezető

2010. március: „Mind Lab” program bemutatása

Előadó: Csendes Éva oktatási igazgató és munkatársai

2010. április: Gyermekek Átmeneti Otthonának működése

Előadó: Tóthné Szabenyi Szilvia Intézményvezető

2010. május: A kerületi nevelési tanácsadóban ismerkedtünk az intézmény munkájával

Előadó: Juhász Katalin Igazgató

2010. május 26. tervezett intézménylátogatás elmaradt. (Anyagi okok miatt.)

2010/2011. tanév

2010. szeptember: Beszámoló a 2009/2010. tanév II. félévi munkájáról

Munkatervi feladatok megbeszélése

2010. október: Új gyermekvédelmi nyilvántartási rendszer megbeszélése

Gyermekvédelmi beszámolók szempont-rendszerének a megbeszélése.

2010. november: „Konferencia: „Gyermekszegénység – gyermekellátás – önkormányzati feladatok” „A hátrányos helyzetű gyermekek sikeres életpálya esélyei” – Kispesti Polgármesteri Hivatal

2010. november: Tájékoztató előadás a „Látható hangok” c. fejlesztő programról, és alkalmazási lehetőségeiről

Előadó: Dr. Anrtal-Lundström Ilona, a zenepedagógia professzora

Az óvodai-bölcsődei csoportnak decemberben évek óta nem tartunk értekezletet az óvodai elfoglaltságok, ünnepségek előkészületei miatt.

Iskolai munkacsoport értekezletei

2010. januári, februári részben a márciusi időpontban is az akkreditált gyermekvédelmi továbbképzést tartották meg a Fővárosi Pedagógiai Intézet előadói. Márciusban összegeztük az előző évi gyermekvédelmi munkát.

2010. április: „Mind Lab” program bemutatása

Előadó: Sugár Iván igazgató

2010. május: Alternatív vitarendezés a pedagógiai gyakorlatban

Előadó: Dr. Sárközi Gabriella OFI Oktatásügyi Közvetítő
Szolgálat mb. vezető

2010. május 26. tervezett intézménylátogatás elmaradt. (Anyagi okok miatt.)

2010/2011. tanév

2010. szeptember: Beszámoló a 2009/2010. tanév II. félévi munkájáról

Gyermekvédelmi törvény változásai

Előadó: Lukács Balázné Gyermekjóléti Központ szakmai vezetője

Munkatervi feladatok megbeszélése

2010. október: Új gyermekvédelmi nyilvántartási rendszer megbeszélése

Gyermekvédelmi beszámolók szempont-rendszerének megbeszélése.

2010. november: „Konferencia: „Gyermekszegénység – gyermekellátás – önkormányzati feladatok” „A hátrányos helyzetű gyermekek sikeres életpálya esélyei” – Kiszesti Polgármesteri Hivatal

2010. december: „Szegénységből a virágzásba” tájékoztató előadás a nemzetközi környezetvédelmi programról

Előadó: BOCS Alapítvány munkatársa.

Az intézmények gyermekvédelmi felelősei által készített beszámolók alapján készültek a következőkben ismertetett összesített adatok, információk.

Összesített beszámoló a bölcsődei gyermekvédelmi felelősök tevékenységéről

A bölcsődei gondozónők általában jó kapcsolatot alakítottak ki a szülőkkel és a jelzőrendszer tagjaival is.

A munkaközösségi értekezletekre rendszeresen eljártak, aktívan részt vettek a témák feldolgozásában.

A beszámolók alapján a legtöbb problémát okozó kérdések:

Nem tudják, hogy a válófélben lévő szülőknek milyen segítséget tudnak ajánlani.

A „3 évet betöltött gyermekeket nem veszi át az óvoda,- ezért gyakori a vegyes csoport”

Javasolják, az elhanyagolt gyermekek szüleinek gyermekneveléssel, egészségneveléssel kapcsolatos előadások szervezését.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

„Az intézményünkbe járó és a gyermekvédelmi rendszerben nyilvántartott gyermekekről időben és rendszeresen tájékoztatást kérnek”.

Bölcsődés korú gyermekek szűrése a korai fejlesztésük érdekében.(Több intézményből érkezett kérés volt).

Továbbképzésekre vonatkozó javaslataik:

A korai fejlesztésről szeretnék bővebb felvilágosítást kapni és továbbképzésen részt venni.

Gyermekvédelmi továbbképzésen szeretne részt venni (Harangvirág Bölcsőde)

Agresszív viselkedésű gyermekek speciális nevelési lehetőségei bölcsődei csoportban.

Az alábbi táblázatban ismertetem a főbb gyermekvédelmi statisztikai adatokat.

Bölcsődei statisztikai adatok 2010.

	Intézmény	Lét- szám	Hátrányos helyzetű			Veszélyeztetett				Szakemberhez járó			N a gy cs .
			J. véd	Rgyk	Össz	E ü.	Szoc.	Csa- lád	Össz	Pszí- cho- logus	Fej- lesz tő	Ö ss z	
1.	Bokréta	60	-	5	5	-	-	-	-	3	1	4	9
2.	Csillagfény	83	-	9	9	-	1	-	1	-	-	-	5
3.	Eszterlánc	82	-	14	14	9	28	-	37	1	8	9	14
4.	Gyöngyszem	85	-	7	7	-	-	-	-	1	-	1	8
5.	Harangvirág	42	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Wekerlei Tipegők	37	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	7
	Összesen	389	-	41	41	9	29	-	38	6	9	14	43

Összesített beszámoló az óvodai gyermekvédelmi felelős tevékenységéről

Az előző évek gyakorlatához hasonlóan az idén is igen részletes, átfogó szöveges értékelést készítettek az óvodában folyó gyermekvédelmi munkáról az Arany, az Árnyas (Esze Tamás u.7.) a Bóbita, a Hársfa, a Mese Vár, a Napraforgó, a Százszorszép és a Tarka-Barka Óvoda gyermekvédelmi felelősei.

Az óvodák gyermekvédelmi munkájukat éves munkaterv alapján végzik.

Beovódáztatási támogatásban 20 gyermek részesült.

Az óvodai beszámolók az előre magadott szempontsor alapján készültek, a következőkben ismertetem az összesített kerületi adatokat.

Gyermekvédelmi statisztikai adatok 2010.

	Intézmény	Lét- szám	Oktatási törvény szerint Hátrányos helyzetű					Veszélyeztetett					Be- óvó- dáz- ta- tási tám.
			Jeg- y-zői véd.	R- gy- k	3 H	Tar- t- ne- v	Ös- sz	Eü.	Szo- c.	Csa- ládi	Gy. Sze- - mél- y	Ös- -sz	
1.	Arany	127	-	27	3	-	30	3	1	1	1	6	3
2.	Árnyas 1.	77	-		2	1	13	7	-	-	-	7	2
3.	Árnyas 2.	105	-	10	-	-	10	-	2	6	1	9	-
4.	Árnyas 3.	74	-	3	-	-	3	2	9	-	-	11	-
5.	Bóbita	165	-	27	5	-	32	15	13	5	17	50	-
6.	Gyöngy- kagyló	217	-	27	4	-	31	24	17	14	35	90	-
7.	Hársfa	170	-	48	12	1	61	5	5	2	-	12	-
8.	Mese-Vár 1.	135	-	28	9	-	37	7	9	2	-	18	2
9.	Mese- Vár2.	58	-	7	3	-	10	4	9	1	3	17	1
10.	Mézeskal- ács 1.	57	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3	-
11.	Mézeskal- ács 2.	51	-	-	-	-	-	1	3	-	-	4	-
12.	Napraforg- ó	116	1	19	3	-	23	8	16	3	1	29	7
13.	Százszor- szép	148	-	11	3	1	15	8	12	5	6	31	3
14.	Szivárván- y	86	-	-	-	-	-	3	9	1	3	16	-
15.	Tarka- Barka 1.	Nem kap- tam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Tarka- Barka 2.	beszá- - molót	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	Zöld Ágacska	170	-	18	5	2	25	10	9	13	3	35	2

18.	Karácsony	48	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-
	Összesen	1804	1	23 8	49	3	293	98	116	53	70	33 8	20

A táblázatban nem szerepel 2 óvoda adata, mert beszámolót nem kaptam az intézményektől.

Részletes információk az eredeti beszámolókból olvashatók.

**Összesített beszámoló
az általános iskolai gyermekvédelmi felelős munkájáról**

	Intézmény	Lét- szám	Oktatási törvény szerint Hátrányos helyzetű					Veszélyeztetett				
			Jegy- zői véd.	R- gyk	3 H	Tar- t nev	Ö- ssz	Eü.	Szoc	Csa- ládi	Gy. sze- mél y	Ö-ssz
1.	Ady Endre	345	6	96	19	2	123 (96)	3	32	11	13	59
2	Bolyai János	398	3	80	9	-	92 (83)	41	120	28	31	220
3.	Eötvös József	416	2	57	6	-	65	22	68	10	34	134
4.	Erkel Ferenc	391	-	34	11	5	50 (34)	14	54	13	15	96 (67)
5.	Gábor Áron	152	8	50	17	2	77 (58)	12	29	18	22	81 (37)
6.	Gábor Áron Fő utca	259	-	35	15	-	50	6	35	6	-	47
7.	Karácsony Sándor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Kós Károly	414	1	22	2	-	25	41	41	9	5	96
9.	Móra Ferenc	51	5	14	1	5	29 (14)	3	8	11	10	32 (11)
10.	Pannónia u.	410	-	20	4	-	24	43	30	25	15	113
11.	Puskás Ferenc	371	2	11 7	37	3	159 (11 7)	109	144	50	32	335
12.	Vass Lajos	424	2	94	32	-	128	16	39	10	9	74
	Összesen Általános Iskolák adatai	3631	29	61 9	153	17	897 (69 4)	310	600	191	186	1287 (1193)
13.	Kispesti Deák	418	-	22	-	1	23	24	29	15	14	82

	Ferenc Gimnázium											
	Összes iskolai adatok	4049	29	64 1	153	18	920 (71 7	334	629	206	200	1369

Az oktatási törvény szerint hátrányos helyzetű tanulók táblázatban található rövidítései:

Jegyzői véd. = jegyző által védelembe vett gyermek

Rgyk. = rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

3H = halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Tart.nev. = tartós nevelésbe vett gyermek

Veszélyeztetett gyermekek csoportosítása:

Eü. = egészségügyi szempontból veszélyeztetett gyermek

Szoc. = szociális okból veszélyeztetett

Családi. = családi okból kifolyólag veszélyeztetett

Gy.személy = a gyermek személyiségében lévő ok miatt veszélyeztetett

Az összesített oszlopban, zárójelben szereplő számok a gyermekvédelmi felelősök által megadott számokat jelenti, a zárójel nélküliek a tényleges adatok összesítését.

Gazdag iskolai programokról számoltak be a gyermekvédelmi felelősök.(Pl.: Puskás Ferenc Általános Iskola)

Magántanulók száma az általános iskolákban 22 tanuló, a Deák Ferenc Gimnáziumban 4 diák.

Nincs magántanuló: Erkel Ferenc, az Eötvös József, Kós Károly, a Karácsony Sándor, Pannónia és a Puskás Ferenc Általános Iskolában.

Több iskola sikeres együttműködésről számolt be a kerületi védőnők és a családgondozókkal kapcsolatban. A kerület iskoláiban 148 gyermeket gondoznak a Gyermekjóléti Központ munkatársai.

Sok munkát jelentett a tanulók igazolatlan hiányzásával összefüggő feladatok teljesítése.

10 igazolatlan hiányzást jeleztek: - általános iskolákból 12 gyermek esetében

- gimnáziumból: 11 diák

30 igazolatlan hiányzást jeleztek: - általános iskolából: 7 tanuló esetében

- gimnáziumból: 1 diák

50 igazolatlan hiányzást jeleztek: - általános iskolából 1 tanuló esetében

- gimnáziumból nem volt jelzés.

A kollégák beszámoltak arról, hogy a törvényi szigorításnak köszönhetően javult a tanulók iskolába járási fegyelme.

Sajnos a gyermekeink egyre több veszélynek vannak kitéve. A bűncselekmények száma a fővárosban emelkedett a kerületünkben is előfordulnak. Lássuk a kerületi adatokat.

Bűncselekményben aktívan részt vett: 3 általános iskolás és 2 gimnazista.

Bűncselekményben bevonódott : 2 általános iskolás tanuló

Bűncselekmény áldozata volt : 3 általános iskolai gyermek.

A kerület bűnmegelőzési programjában („Kiabál” társasjáték) több iskola tanulója is részt vett.

Az általános iskolákból 388 gyermek jár fejlesztő pedagógushoz.

Sok fontos észrevétel született a gyermekek jogainak és érdekeinek védelme érdekében. A pedagógusok javasolták, hogy több fejlesztő pedagógust és iskola pszichológust alkalmazzanak a tanulók időben történő szakszerű ellátása érdekében.

Intézmények összesített gyermekvédelmi statisztikai adatai 2010.

	Intézmény	Létszám	Oktatási törvény szerint Hátrányos helyzetű				Veszélyeztetettségi okok szerint			
			Jegyzői védelem	Rgyk	3H	Tartós nevelésbe vett	Eü.	Szoc.	Családi	Gyermekek személyiségében
1.	Bölcsőde	389	-	41	-	-	9	29	-	-
2.	Óvoda	1804	1	238	49	3	98	116	53	70
3.	Ált. Iskola	3631	29	619	153	17	310	600	191	186
4.	Egyházi Isk.	Nincs	adat							
5.	Deák Ferenc Gimnázium	418	-	22	-	1	24	29	15	14
	Összesen	6242	30	920	202	21	441	774	259	270

Az összesített kerületi gyermekvédelmi adatokban nem szerepel 2 óvoda és a Reménység Református Általános Iskola statisztikai adatai. (Beszámolót nem kaptam az intézményektől.)

A gyermekvédelmi koordinátor tevékenysége

A kerületi gyermekvédelmi koordinátori munkakört a kerületi Gyermekjóléti Módszertani Központban 2003. szeptemberétől, 2007. március elsejéig főállásban láttam el. A felmentési idő letöltése után 2007. november 1.-től két évig, tanévhez kötötten, fél állásban, megbízási szerződés alapján végeztem a kerületi nevelési oktatási intézményekben foglalkoztatott gyermekvédelmi felelősök munkájának irányítását, módszertani segítségét.

A kerületi Gyermekjóléti Központba 2009. október elsejével neveztek ki újból, félállásban, gyermekvédelmi koordinátori státuszba.

Munkám során arra törekedtem, hogy megfelelő szintre emeljem a gyermekvédelmi munkát, és ennek volt köszönhető, hogy egységes rendszerbe foglaltam a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekvédelmi nyilvántartást és félévi beszámoló rendszert.

Rendszeresen figyelemmel kísértem az új kezdeményezéseket, képzéseket, tanfolyamokat, törvényi változásokat, hogy az új ismeretekkel bővísem kollégáim és saját tudásomat is. Rendszeresen részt vettem külső intézmények konferenciáin, továbbképzésein.

Számos neves szakembert kértem fel ingyenes előadás megtartására, mert ilyen célra anyagi fedezetet nem biztosítottak. Csak néhányat sorolok fel: Dr. Székely Lajos professzort aki, a

gyermekvédelem és az egészségnevelés kapcsolatáról tartott előadást. Donáth Attila mint gyermekjogi képviselő ismertette feladatait. A Bocs Alapítvány munkatársai a nemzetközi környezetvédelmi feladatokról tartottak előadást és ajánlottak fel képzést és tankönyveket. Az Oktatási Hivatal Oktatásügy Közvetítő Szolgálat vezetőjét, Dr. Sárközi Gabriella az iskolákban alkalmazható mediáció lehetőségeiről beszélt a kollégáknak.

Nagy sikert aratott Dr. Anrtal-Lundström Ilona asszony, a zenepedagógia professzora, aki a zenei nevelés személyiségfejlesztő módszereiről tartott élménydús előadást. Ugyanilyen siker ért el a „Mind Lab” program igazgatója, Sugár Iván is. Már ebben az évben hívtam meg az „eTwenning” program munkatársait, akik a nemzetközi pedagógus – diák partnerprogrammal ismertették meg a kollégákat.

Ezúton is szeretném köszönetemet kifejezni a jelzőrendszerben működő kollégáknak, akik az oktatási intézmények gyermekvédelmi munkájához segítő kezet nyújtottak, elismerve ennek a szakterületnek a létjogosultságát, fontosságát.

Végül, de nem utolsó sorban köszönöm a gyermekvédelmi felelősök odaadó, lelkiismeretes munkáját, és azt, hogy a magas követelményeimnek, elvárásaimnak megfeleltek és ezzel segítettek, hogy az elmúlt évekhez hasonló tartalmas beszámolókat tudtam összeállítani. Köszönöm.

Kérem, beszámolom elfogadását.

Budapest, 2011. február 28.

Dubovszky Katalin
Kerületi gyermekvédelmi koordinátor

2. számú melléklet

Program	Helyszín	Dátum	Létszám
K.I.A.B.Á.L.	Kerületi általános iskolák	2010 egész évben	258 fő
Tábor	Pálköve	2010. 07. 08.-17.	30 fő
Kézműves foglalkozás	Ifjúsági Prevenációs Iroda	2010 egész évben	63 fő
Thai Chi oktatás	Eötvös Ált.Isk.	2010. 09. – 12 hó	5 fő
Mozi	Palace mozi	2010. 08. 25.	25 fő
Strand	Csepeli strand	2010. 08. 27.	14 fő
Állatkert	Fővárosi Állatkert	2010. 08. 30.	12 fő
Dzsungel könyve c.	Pesti Színház	2010. 11. 04.	10 fő

előadás			
Vidám kísértet c. előadás	KMO	2010. 11. 14.	10 fő
Skóciai utazás c. előadás	KMO	2010. 12. 08.	10 fő
Ajándék gésa c. előadás	KMO	2010. 12. 12.	10 fő
Mikulás ünnepség	KMO	2009. 12. 13.	150 fő

3. számú melléklet

A Nevelési Tanácsadó a jelzőrendszer tagjaként továbbra is kapcsolatot tart a társintézményekkel, a gyermekorvosokkal és szükség esetén a Gyámhivatallal is.

Egy gyógypedagógus kollégánk továbbra is minden hónap első keddjén jelen van a Gyermekjóléti Szolgálatnál rendezett értekezleten, ahol az aktuális esetek megbeszélése folyik. Így szinte naprakészen tudjuk nyomon követni az esetleges közös gyermekeket, így a Szolgálattal munkakapcsolatunk továbbra is optimális.

Az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel szintén rendszeresen találkozunk az intézménylátogatásaink során, illetve ha tájékoztatásra, előadásra hívnak minket, szívesen állunk rendelkezésükre.

Jelen vagyunk a kihelyezett fejlesztőpedagógusaink révén az összes általános iskolában, és öt óvodában, és ezeken a helyeken több száz gyermek fejlesztését végezzük.

Természetesen továbbra is minden esetben a teljes család megsegítését végeztük, hisz a kiskorú gyermekeket csak a szülővel együtt fogadhatjuk. Minden kerületi gyermeket ellátunk, akik pedagógiai, pszichológiai megsegítésért fordulnak hozzánk, és a kivizsgálás után szakmailag indokolt a terápiájuk

Szakmai kapacitásunk évek óta tartósan 1200-1300 gyermek közötti ellátást tesz lehetővé, így a tavalyi tanévben is 1272 fő statisztikai számot adtunk ki. Az áthelyező bizottság által SNI B kategóriába helyezett gyermekek foglalkoztatását is biztosítjuk. Sok esetben egy gyermek többféle segítséget és így több szakembert is igénybe vesz, így nem ritka, ha egy gyermekkel 2-3 szakember is foglalkozik (pl. az iskolában fejleszt a gyógypedagógusunk, a székhelyünkön foglalkozik vele pszichológus és emellett esetleg még mozgásterápiára is jár). E komplex megsegítés hatékonysága nem vitatható, de nagyon idő-, és szakember igényes. A párhuzamosan futó gyermekek száma 383 fő volt. Így viszont a két adat szerint az ellátott gyermeklétszám 1655 fő volt.

Ez nagyon sok teendőt igényelő létszám már, hisz szakdolgozóink száma sajnos nem gyarapodik.

Sajnos az SNI A-s gyermekek mellett ellátjuk az SNI B-seket is, hisz ha a szülő hozzánk fordul segítségért önként jelentkezéssel, sem emberileg sem szakmailag nem küldhetjük el. Így az alábbi táblázatból látható, hogy sok gyermekkel foglalkozunk abból a körből is.

**Intézményi integrációs feladatok ellátása (szakértői vélemények alapján)
2009/2010-es tanév**

SNI/A	Létszám évfolyamonként										Fejlesztésre, pszichoterápiára fordított órák száma
	Óv odá s	1.osz t	2.osz t.	3.osz t	4.osz t	5.osz t	6.osz t	7.osz t	8.osz t	Össz .	
Beszéd fogyatékos	6	1	1			1		1		10	337 ó
Enyhe értelmi fogyatékos	7		2		1					10	273 ó
Látás					1					1	33 ó
Aktivitás és figyelemzavar	2									2	32 ó
Mozgás	1	4						2		7	287 ó
Kevert tanulási zavar		1				2	1		1	5	227 ó
Emocionális magatartási zavar	2						1			3	56 ó
Autista	4									4	83 ó
Össz. SNI/A	22	6	3		2	3	2	3	1	42 fő	1328 ó. 32 ó./tanuló
Össz. SNI/B	3	1	1	3	3	3	2	5	3	24 fő	1431 ó 60 ó./tanuló

Az autista gyermekek is jelen vannak nálunk, akár pszichológiai megsegítést, akár mozgásterápiát igényelnek. Velük csak egyéni foglalkozások folynak, melyek időigényesek ugyan, de nagyon jóleső érzés, amikor látjuk a szülők megkönnyebbülését és reményét, hogy ezek a fejlesztések is segítik a gyermekük szocializációs folyamatát.

Továbbra is sok a tantárgyi értékelés alól felmentés kérése az iskolák és szülők részéről is, valamint a differenciált osztályozást, egyéni bánásmódot igénylők szakvéleményezése. A törvényi rendelkezés minden tanévben ellenőrzést kell tartanunk. Ez a munka a szakvélemények tartalmának betartására vonatkozik.

Tapasztalataink e tanévben már pozitívabbak voltak, mint tavaly, amikor először végeztük az ellenőrzést. A sok adminisztráció mellett nehezen tudják ellátni ebből a szempontból is a gyermekeket a pedagógusok, illetve emellett a nagy létszámú osztályokban a szükséges differenciált foglalkozást és az integrációt biztosítani. Ehhez megkapják a fejlesztőpedagógusok segítségét, akik mint említettem minden iskolában jelen vannak, azonban a tanítási órákon is szükséges velük az egyszerűbb differenciált oktatási mód.

Egyre több intézményünkön belül a csoportfoglalkozás, a gyermekpszichodráma csoportjaink Budapesten továbbra is a legnagyobb számban és változatos korosztállyal működnek. A különböző tematikájú csoportfoglalkozások (művészetterápiás, zene, szorongásoldó, stb) egyrészt a nagy létszám, másrészt a csoportos korrekciós élmény jótékony hatása, a csoportban megjeleníthető dinamika terápiás célja miatt vált egyre fontosabbá szakmai életünkben.

Mivel az épületünk egyre szűkebbé válik sajnos a sok ellátandó gyermek, és az emiatt is szerveződő és párhuzamosan tartott csoportfoglalkozások következtében, ezért a tavalyi évben a pincében egy helyiséget kialakítottunk, és azóta rendszeresen itt tartjuk a zeneterápiás foglalkozásokat.

Az Alapozó terápiára az igény megnőtt, emiatt több munkatársunk kiképződött már, így öt mozgásterapeutával biztosítjuk e szolgáltatást bent a székhelyen, de kint az oktatási intézményekben is, ha arra megfelelő helyiséget biztosítanak számukra. Nagyon nagy lehetőség ez heti 4-6 óraszámban az idegrendszerileg fejletlen, emiatt részképesség zavarral, magatartásproblémával küzdő óvodások/kisiskolások számára

Az iskolaérettségi vizsgálatokkal kapcsolatban továbbra is az a tapasztalat, hogy a beküldött, különböző problémákkal küzdő óvodások nagyobb részét további egy év óvodai fejlesztésre és ezzel párhuzamosan iskola-előkészítő csoportokba, egyéni fejlesztő foglalkozásokra, mozgásterápiára javasoljuk. Így biztosabb tudással, jobb szociális érettséggel kezdik majd el az iskolát. Szakmai véleményünk szerint továbbra is el kellene gondolkodni az un. „0 osztály” bevezetésén, mivel sokan már közel 8 évesen kezdik el az iskolát, és az utolsó évüket jobb lenne iskolai rendszerben, beszoktatás-fejlesztés céllal ott tölteniük, mint az óvodákban megismételni a nagycsoportot.

Családterapeutáink a tavalyi évhez hasonlóan már túlmunkában sem győzik a feladatok ellátását. Emiatt nagy segítség lenne, ha a kerület egyéb intézményei is biztosítanák a pár,- és családterápiás megsegítést (Családsegítő, Mentálhigiénés Rendelő).

Bpest, 2011. március 1.

Juhász Katalin
igazgató